

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2023

Jakub Chodil

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Tvorba a život novinářky Elaine Sciolinové – životopisná studie

Bakalářská práce

Autor práce: Jakub Chodil

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: doc. PhDr. Barbora Osvaldová

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 1. května 2023

Jakub Chodil

Bibliografický záznam

CHODIL, Jakub. *Tvorba a život novinářky Elaine Sciolinové – životopisná studie*. Praha, 2023. 46 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Barbora Osvaldová.

Rozsah práce: 77 288 znaků

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá tvorbou a životem americké novinářky a spisovatelky Elaine Sciolinové. Formou životopisné studie přibližuje její dětství, rodinný život, začátky v novinách, desítky let novinářské práce v amerických médiích, různá ocenění a přerod ve spisovatelku. Práce také na konkrétních příkladech popisuje žurnalistické žánry, kterým se věnovala, a rozebírá témata a formu knih, které v pozdějších letech psala, stejně jako to, jak byla přijata. Bakalářská práce vychází z publicistických a zpravodajských textů, kterými Sciolinová přispívala do listů jako Newsweek a New York Times, a z jejích literárních děl.

Abstract

This bachelor thesis examines the work and life of American journalist and writer Elaine Sciolino. In the form of a biographical study, it presents her childhood, family life, beginnings in newspapers, decades of journalistic work in the American media, various awards, and her transformation into a writer. The work also uses specific examples to describe the journalistic genres she pursued and discusses the themes and form of the books she wrote in her later years, as well as how they were received. The thesis utilizes the opinion journalism articles and news writing that Sciolino contributed to such publications as Newsweek and the New York Times, as well as her literary works.

Klíčová slova

Sciolino, novinářka, životopis, celoživotní dílo, literární dílo, Spojené státy americké

Keywords

Sciolino, journalist, biography, lifetime's work, literary work, United States of America

Title

The Work and Life of Journalist Elaine Sciolino - biographical study

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval mé rodině za mimořádnou podporu a trpělivost, dále bych rád poděkoval vedoucí práce, docentce Barboře Osvaldové, za cenné rady a dohled a v neposlední řadě všem přátelům, kteří ve mě věřili.

Obsah

ÚVOD	3
1 ŽIVOT ELAINE SCIOLINOVÉ	5
1.1 PŮVOD A MLÁDÍ.....	5
1.2 ŽURNALISTICKÁ ČINNOST.....	6
1.3 LITERÁRNÍ ČINNOST	7
1.4 DALŠÍ ŽIVOTNÍ ÚSPĚCHY.....	8
2 POPIS PUBLICISTICKÝCH A ZPRAVODAJSKÝCH ŽÁNŘŮ	10
2.1 PUBLICISTICKÉ ŽÁNRY.....	10
2.1.1 Reportáž.....	10
2.1.2 Další publicistické žánry.....	11
2.2 ZPRAVODAJSKÉ ŽÁNRY	13
2.2.1 Zpráva.....	13
3 PRÁCE V ČASOPISU NEWSWEEK	15
3.1 ZAČÁTKY V NEWSWEEK.....	15
3.2 REDAKTORKA V CHICAGU, ODCHOD DO PAŘÍŽE	16
3.3 PRÁCE V ÍRÁNU	17
4 PRÁCE V THE NEW YORK TIMES	19
4.1 ZAČÁTKY V THE NEW YORK TIMES.....	19
4.2 ZPRAVODAJKA U OSN.....	20
4.3 ZPRAVODAJKA U CIA, DIPLOMATICKÁ ZPRAVODAJKA.....	21
4.4 VEDOUcí POBOČKY V PAŘÍŽI.....	22
4.5 KULTURNÍ ZPRAVODAJKA	23
5 LITERÁRNÍ ČINNOST	25
5.1 THE OUTLAW STATE: SADDAM HUSSEIN'S QUEST FOR POWER AND THE GULF CRISIS	25
5.1.1 O knize.....	25
5.1.2 Kritický ohlas	26
5.2 PERSIAN MIRRORS: THE ELUSIVE FACE OF IRAN.....	27
5.2.1 O knize.....	27
5.2.2 Kritický ohlas	28
5.3 LA SEDUCTION: HOW THE FRENCH PLAY THE GAME OF LIFE	28

5.3.1 <i>O knize</i>	28
4.3.2 <i>Kritický ohlas</i>	29
5.4 MOJE ULICE V PAŘÍŽI.....	30
5.4.1 <i>O knize</i>	30
5.4.2 <i>Kritický ohlas</i>	31
4.5 THE SEINE: THE RIVER THAT MADE PARIS	32
4.5.1 <i>O knize</i>	32
5.5.2 <i>Kritický ohlas</i>	33
ZÁVĚR	35
SUMMARY	36
POUŽITÁ LITERATURA	38
SEZNAM PŘÍLOH	45

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá životem a prací americké novinářky a spisovatelky Elaine Sciolinové. Ačkoli se může chlubit praxí a zkušenostmi, o jakých si kde který novinář může nechat jen zdát, není její jméno v rodných Spojených státech ani ve Francii, kde od roku 2002 žije, tak známé, jak by mohlo být a jak by si Sciolinová podle názoru autora této práce zasloužila. V České republice se s ní pak může obyčejný člověk seznámit téměř výhradně jen díky její knize *Moje ulice v Paříži* (v originále *The Only Street in Paris: Life on the Rue des Martyrs*), vydané v České republice v roce 2017 nakladatelstvím Motto. Sbírkou historek a poznatků, točících se kolem ulice rue des Martyrs, „nejlepší a nejopravdovější ulice Paříže“¹, přeložil do češtiny překladatel a redaktor Jiří Chodil, otec autora této bakalářské práce. Právě on a jeho nadšení pro literární talent Sciolinové, které autorovi této práce předal, zavdaly podnět k tomu, aby tato práce vznikla.

Sciolinová v posledních několika letech vynikla právě spíše svými knihami, z nichž poslední tři se zabývají Francií, společností této země a jejím životem v Paříži, těm ale předcházela dlouhá a bohatá kariéra novinářky, během které pokrývala především zahraniční dění. Prostřednictvím svých textů pro uznávaný časopis *Newsweek* a prestižní deník *The New York Times* informovala americké čtenáře například o vývoji v islámském světě za tak bouřlivých období, jako byla třeba iránská revoluce roku 1979. Posbírala v životě za svou práci řadu ocenění a je držitelkou několika čestných titulů a vyznamenání, včetně Řádu čestné legie, nejvyššího francouzského státního vyznamenání, za „zvláštní přínos pro přátelství mezi Francií a Spojenými státy“. Ve své novinářské práci pokračuje i nadále. Nepravdělně přispívá texty pro *The New York Times*, v posledním roce se například věnuje především francouzské umělecké a kulturní scéně.

Autor má za to, že takováto osobnost s bohatým profesním životem by neměla být zapomenuta a že i česká žurnalistická komunita se může z jejích zkušeností mnohému přiučit. Sciolinová oplývá neuvěřitelnými životními zážitky a příběhy, na které by mělo být alespoň upozorněno. Právě tato chuť vynést tuto osobnost světového formátu alespoň trochu na „výsluní“ a zařadit její příspěvek do žurnalistiky, literatury a světa obecně byla cílem této bakalářské práce.

Bakalářská práce je tematicky rozdělena do pěti kapitol, jejichž podoba byla oproti

¹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Moje ulice v Paříži*. Praha: Motto, 2017, s. 7

strukturu práce předestřené v tezi lehce pozměněna. Zdrojem pro tuto práci byly články a knihy Sciolinové, videozáznamy či audiozáznamy různých rozhovorů, které za svůj život o své práci a životě poskytla, korespondence autora práce s novinářkou a další literární prameny. Tyto zdroje sloužily jako prameny pro kvalitativní výzkum² života a její práce. Kvalitativní výzkum se pro dané téma hodí, protože na rozdíl od kvantitativního výzkumu se nezabývá pracovat s konkrétními vypočitatelnými daty a vyvozování závěrů není přesně definováno a zároveň více závisí na samotném autorovi práce.³

První kapitola pojednává o životě Elaine Sciolinové jako celku. Zdrojem informací pro tuto část jsou především knihy, jichž je Sciolinová autorkou, dále rozhovory, které během svého života poskytla, proslovy, které přednášela a v neposlední řadě dotazy směřované autorem práce přímo na Elaine Sciolinovou.

Druhá kapitola pohlíží na publicistické a zpravodajské žánry, kterým se během práce v médiích věnovala, krátce je rozebírá a přibližuje.

Třetí a čtvrtá kapitola se zaměřují na novinářskou kariéru Sciolinové, konkrétně na její působení v časopisu *Newsweek* a v deníku *The New York Times*. Kapitola vychází z článků, které vydávala v těchto publikacích v letech, kdy v nich působila. Dalším zdrojem jsou její knihy, ve kterých zahrnuje útržky informací ze svojí kariéry. Zvláštní pozornost je věnována události íránské revoluce v roce 1979, kterou Sciolinová pokrývala, dále jejím zkušenostem coby ženy ve spíše muži dominovaném prostředí; Sciolinová nastoupila do redakce *Newsweeku* v době, kdy se časopis vyrovnával s obviněními z diskriminace na základě pohlaví. Také často působila v zemích s tvrdými režimy, kde byla role ženy ve společnosti určována náboženstvím nebo kde byla tato role omežovaná podle tradiční dělby práce na základě pohlaví.

Pátá kapitola sleduje pestrou literární kariéru Sciolinové, rozebírá témata, kterým se ve svých knihách věnuje, přibližuje styl psaní, který si osvojila, a ukazuje ohlas, který si její knihy získaly u literárních kritiků.

Poslední částí této práce je závěr, který posuzuje výsledek práce, popisuje její vznik a uzavírá ji.

² HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, s. 50

³ SEDLÁKOVÁ, Renata. *Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2015

1 Život Elaine Sciolinové

1.1 Původ a mládí

Elaine Sciolinová se narodila dne 28. listopadu 1948 ve městě Buffalo ve státě New York ve Spojených státech amerických. Původem je Italka, její rodiče byli potomci sicilských imigrantů. Rodina žila v Buffalu v ulici Busti Avenue. Jejich byt se nacházel v prvním patře, z jehož obývacího pokoje se jim nabízel výhled na řeku Niagara.⁴ Busti Avenue je součástí čtvrti Lower West Side, která byla za dětských let Sciolinové známá svou italsko-americkou komunitou.⁵

Otec rodiny, Anthony Sciolino, vystudoval historii na Canisius College v roce 1929, za Velké hospodářské krize.⁶ Pracoval během druhé světové války jako mechanik letadlových motorů v Buffalu, později byl vojensky nasazen v Itálii a Maroku, s bojem se ale prakticky vůbec nesešel. Několikrát využil možnosti vydat se na Sicílii a navštívit tam příbuzné, kteří ho výměnou za cigarety a čokoládu krmili pokrmy z domácí kuchyně. Po válce a návratu do Spojených států pracoval jako výběrčí daní pro americkou Správu daní a poplatků. Později, roku 1954, se rozhodl využít návrhu bratrů své manželky, aby si v nedalekém městečku Niagara Falls (kde se nachází i slavné vodopády, po kterých se městečko jmenuje) otevřel pobočku jejich obchodu se smíšeným zbožím Columbia Market. Po pár letech se pak Sciolino kvůli neshodě s bratry manželky od mateřské firmy odtrhl a změnil název obchodu na Latina Importing Company. Klientelu obchodu představovali hlavně dělníci, kterým Sciolino nabízel právě italské speciality a snažil se pro ně udržovat co nejnižší ceny. Na tuto svou práci byl velice pyšný a sám sebe častoval titulem „Tony, král jídla“. Tady také Sciolinová už od čtrnácti let pracovala, a to sice coby prodavačka za pokladnou. Jednalo se o její první „zaměstnání“.⁷ Později, když studovala

⁴ Elaine Sciolino was seduced by the Seine, but her first love was the Niagara. Erik Brady, The Buffalo News, 2019. Dostupné online: https://buffalonews.com/entertainment/books/elaine-sciolino-was-seduced-by-the-seine-but-her-first-love-was-the-niagara/article_dcc75d08-f288-5c23-8f07-d70a652e2951.html. [Citováno 2022-11-27]

⁵ On the Road: The Transformation of Buffalo's Lower West Side. Sewell Chan, The New York Times, 2009. Dostupné online: <https://cityroom.blogs.nytimes.com/2009/12/28/on-the-road-the-transformation-of-buffalos-lower-west-side/>. [Citováno 2022-11-27]

⁶ SCIOLINOVÁ, Elaine. Canisius College President's Medal Elaine Sciolino 70, HON 92, online záznam projevu k přebírání prezidentské medaile, 2015. Dostupné online: <https://www.youtube.com/watch?v=p26Ugk4iIKc>. [Citováno 2022-11-27]

⁷ SCIOLINOVÁ, Elaine. Greenroom - Elaine Sciolino | Charlie Rose, záznam z pořadu Greenroom moderátora Charlieho Rose, 2008. Dostupné na internetu: <https://www.youtube.com/watch?v=HH0oPqWlgcw>. [Citováno 2022-11-27]

na vysoké škole, pro svého otce rozvázela chleba, vyřizovala mu korespondenci, platila za něj účty a pracovala dál jako pokladní. Za tuto službu dostávala deset dolarů denně a otec se jí podle Sciolinové nikdy neptal, zda chce tuto práci dělat.⁸

V otci byly hluboce zakořeněné rodinné hodnoty, prohlašoval, že se dá věřit jedině rodině, a ani to ne vždy. Sciolinová ho sama označuje za „autoritářského“ a tvrdí, že v rodině ho museli všichni na slovo poslouchat a nosit ze školy jen samé dobré známky. Vidí však pozitivum v tom, že ji naučil, jak je důležité jídlo a tomu, jak za pomoci jídla a rozhovoru každého aspoň trochu potěšit. Rodina byla také silně katolicky věřící, což mělo na její život značný vliv.⁹

Její matka, Jeanette Le Mary Sciolinová, pracovala v domácnosti, ve svém volném čase se pokoušela stát malířkou. Roku 1931 vystudovala vysokou školu D'Youville College v Buffalu. Byla z pěti dětí svých rodičů jediná, která na vysokou školu chodila.¹⁰ Na to, že byla matkou z italsko-americké buffalské rodiny, vlastnila poměrně netypicky vlastní automobil, který jí poskytoval jistou nezávislost na manželovi. V dětství Sciolinovou a její sourozence brávala na prohlídky do muzea Albright-Knox Art Gallery v srdci Buffala. Ve sbírkách tohoto muzea se tak Sciolinová díky své matce setkala s díly francouzských impresionistů a postimpresionistů, jako například s Henrim Matissem, Claudem Monetem nebo Eugenem Boudinem.¹¹ Odtud také pramení její fascinace Francií a francouzskou kulturou.

Sciolinová začala svá studia na římskokatolické soukromé dívčí základní a střední škole Holy Angels Academy v rodném Buffalu, která zde dokončila v roce 1964. Později, roku 1970, vystudovala soukromou vyšší odbornou školu Canisius College v Buffalu, a následně ve studiích pokračovala na New York University, kde obdržela magisterský titul z francouzské historie.

1.2 Žurnalistická činnost

K žurnalistice Sciolinová poprvé přičichla již na střední škole, kde dělala

⁸ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Moje ulice v Paříži*. Praha: Motto, 2017, s. 82.

⁹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Moje ulice v Paříži*. Praha: Motto, 2017, s. 79–83.

¹⁰ SCIOLINOVÁ, Elaine. Canisius College President's Medal Elaine Sciolino 70, HON 92, online záznam projevu k přebírání prezidentské medaile, 2015. Dostupné na internetu: <https://www.youtube.com/watch?v=p26Ugk4iIKc>. [Citováno 2022-11-27]

¹¹ Elaine Sciolino was seduced by the Seine, but her first love was the Niagara. Erik Brady, The Buffalo News, 2019. Dostupné z internetu: https://buffalonews.com/entertainment/books/elaine-sciolino-was-seduced-by-the-seine-but-her-first-love-was-the-niagara/article_dcc75d08-f288-5c23-8f07-d70a652e2951.html. [Citováno 2022-11-27]

studentskou editorku ve školních novinách. Později vykonávala podobnou práci na pozici editorky ve školních novinách na vysoké škole. Po ukončení studií se Sciolinová rozhodla mezi několika kariérními směry: pracovala jako maloobchodní nákupčí-stážistka ve společnosti s luxusním oblečením Bonwit Teller & Co., dále jako redaktorka ve vydavatelství učebnic a vzdělávacích publikací McGraw Hill a konečně jako rešeršistka v týdeníku *Newsweek*.¹²

Novinářskou kariéru Sciolinová odstartovala právě v *Newsweeku*, kam nastoupila v New Yorku na pozici rešeršistky. Poté se přesunula do Chicaga a změnila pozici na domácí korespondentku. V sedmdesátých letech pak poprvé krátce žila v Paříži, kde pracovala jako zahraniční korespondentka, než přešla do Říma na pozici vedoucí místní pobočky *Newsweek*. Později v práci zahraniční korespondentky pokračovala, tentokrát ale bez konkrétního místa určení.¹³

V roce 1984 odešla z *Newsweeku* do *The New York Times*, kde vystřídala řadu postů, od vedoucí oddělení *The New York Times* u OSN, přes korespondentku u CIA, kulturní korespondentku, hlavní diplomatickou korespondentku (byla první ženou, které se dostalo výsady tuto práci zastávat) a vedoucí pobočky *The New York Times* v Paříži. Také pracovala pro *The New York Times* jako investigativní korespondentka se zaměřením na pokrývání terorismu v Evropě a iránského jaderného programu.¹⁴

1.3 Literární činnost

První knihu, *The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis*, Sciolinová napsala v roce 1991. V ní popsala vzestup Saddáma Husajna k moci a zaměřila se na další problémy s Irákem v mezinárodním měřítku tehdejší doby. Další knihu, *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*, vydala v roce 2000. V ní se pustila do popisu kultury Íránu a podoby životů jeho běžných obyvatel.

V roce 2002 se přestěhovala do Paříže ve Francii, kde nastoupila na místo vedoucí pobočky deníku *The New York Times*.¹⁵ Její další tři knihy pojednávaly právě o Francii. První z roku 2011, *La Seduction: How the French Play the Game of Life*, se zaměřila na

¹² SCIOLINOVÁ, Elaine. Greenroom - Elaine Sciolino | Charlie Rose, záznam z pořadu Greenroom moderátora Charlieho Rose, 2008. Dostupné na internetu:

<https://www.youtube.com/watch?v=HH0oPqWlgcw>. [Citováno 2022-12-7]

¹³ SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejích webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2022-12-7]

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ Tamtéž.

fenomén „svádění“ (romantického, intelektuálního i jiného) ve francouzské společnosti a kultuře. Druhá, *Moje ulice v Paříži*, pojednává o pařížské ulici rue des Martyrs a zálibě, které pro tuto část města a její obyvatele Sciolinová propadla. Zatím poslední literární počín *The Seine: The River That Made Paris* popisuje příběh a historii druhé nejdelší řeky Francie Seiny a roli, kterou má v životech Francouzů a obzvláště pak Pařížanů.

1.4 Další životní úspěchy

Elaine Sciolinová obdržela během života za svou práci řadu ocenění a poct. Mezi nejdůležitější z nich můžeme zařadit vyznamenání francouzským Řádem čestné legie za „zvláštní přínos pro přátelství mezi Francií a Spojenými státy“, které získala v roce 2010.¹⁶

V roce 2001 obdržela ocenění za záslužnou službu veřejnosti a ocenění za vynikající novinářskou práci za její „vynikající informování o mezinárodních záležitostech a komentáře“ v rámci programu Open Forum amerického ministerstva zahraničních věcí.¹⁷

Pozornost si získala také svým literárním dílem. *Moje ulice v Paříži* se dostala do žebříčku bestsellerů *The New York Times* roku 2015. Kniha *La Seduction: How the French Play the Game of Life* byla zařazena do výběru nejlepších knih roku časopisu *The New York Times T Magazine*, který se mimo jiné zabývá módou nebo cestováním.¹⁸

Sciolinová obdržela v roce 2018 čestný doktorát z literatury z Londýnské univerzity. Na několika školách také učila nebo měla přednášky jako host, například v roce 2017 na prestižní Princetonské univerzitě v americkém New Jersey, kde byla profesorkou žurnalistiky.¹⁹

Mezi její životní úspěchy můžeme dále určitě započítat členství ve výkonné komisi Reportérů bez hranic, mezinárodní organizace s ústředím v Paříži, která se zabývá propagací a ochranou svobody na informace a svobody tisku.²⁰

Sciolinová je jednou z mála Američanek v prestižním klubu Femmes Forum, sestávajícím z asi dvou set žen žijících ve Francii, které jsou považovány za špičky ve svém oboru. Klub se snaží držet svou činnost i existenci spíše v utajení. Pravidelně ale pořádá společné večere, na kterých se členky navzájem seznamují a vedou diskuze na

¹⁶ SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejích webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2022-12-7]

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ Tamtéž.

předem daná témata.²¹

V současnosti žije Elaine Sciolinová v Paříži se svým manželem Andrewem Plumpem, který pracuje v advokátní kanceláři Linklaters. Mají spolu dvě dcery: Alessandru Plumpovou, která je adoptovaná, a Gabrielu Plumpovou.²²

²¹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *La Seduction: How the French Play the Game of Life*. New York: Times Books, 2011, s. 109

²² SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejích webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2022-12-7]

2 Popis publicistických a zpravodajských žánrů

Sciolinová během svojí kariéry tvořila jak publicistiku, tak zpravodajství. V publicistice se nejčastěji věnovala tvorbě žánru reportáž (respektive feature). Ve zpravodajství se jednalo o žánr zpráva. Během svého novinářského působení ale psala i interview, kritiky, recenze, komentáře nebo fejetony.

2.1 Publicistické žánry

Publicistika je označení typu žurnalistické tvorby určené k publikování. Na rozdíl od zpravodajství obsahuje kromě informací i autorův subjektivní názor či úhel pohledu.²³

2.1.1 Reportáž

Reportáž je pro Sciolinovou pravděpodobně nejtypičtějším publicistickým žánrem. Využívala ji pro přiblížení společnosti v Íránu i pro upozornění na problémy života v New Yorku, pro popis francouzské kultury a umělecké scény i pro příběhy o tom, jak se lidé na světě vyrovnávají s izolací a ekonomickými problémy během pandemie nemoci covid-19.

Jak je pro reportáž typické, Sciolinová je většinou přítomna na místě, pracuje s tím, co vidí a prožívá, je účastnicí a pozorovatelkou. Zároveň používá zprostředkované složky, tedy to, co se dozvídá z jiných zdrojů.²⁴ Konkrétněji ale většinou psala útvar feature, specifický druh reportáže, který se často používá u společenských témat, k popisu osobních příběhů lidí a který se vyznačuje kombinací reportážních a analytických prvků.²⁵ Tento publicistický útvar je typický pro anglosaské prostředí.²⁶ Právě „lidské příběhy“ jsou u ní poměrně časté, například v textu *The Post-Khomeini Generation* pro list *The New York Times* přiblížila životy a politické názory šestice mladých Íránců, kteří se i kvůli svému mládí odcizili ideálům íránské revoluce a vlády ájatolláha Chameneího. Jak si ale sama všímá, všechny spojuje silné vlastenectví a láska k zemi. Sciolinová se všemi osobně mluvila a sledovala jejich každodenní rutinu, všímala si reality tehdejší íránské společnosti a především mladé generace.²⁷

Podobným příkladem, odpovídajícím více klasické reportáži, je článek *Trip of*

²³ HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999, s. 256

²⁴ OSVALDOVÁ, Barbora, TEJKALOVÁ, Alice. *O reportáži, o reportérech*. Praha: Karolinum, 2010, s. 7 – 8

²⁵ HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999, s. 60 – 61

²⁶ SCHILDBERGER, František. *Podoby české literární reportáže*. Brno: Masarykova univerzita, 2020, s. 12

²⁷ *The Post-Khomeini Generation*. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 1. listopadu 1998

Discoveries, Some Unhappy, in Iran z 28. února 1999 pro list *The New York Times*. Tento text popisuje cestu skupiny Američanů po Íránu, zemi, která byla v této době vůči obyvatelům Západu vyloženě nepřátelská. Sciolinová se výpravy osobně účastnila a v textu tak přináší osobní výpovědi a názory na to, jak se Američané k íránské muslimské společnosti staví (a vice versa), jak funguje turismus v Íránu a podobně.²⁸ Další příklady reportáží a feature se nachází v pozdějších kapitolách této práce.

Pro Sciolinovou je typické začínat reportáže uvedením do děje v podobě nějaké scénky, například v případě *Trip of Discoveries, Some Unhappy, in Iran* to je zápolení skupinky Američanek s islámským oděvem čádorem na návštěvě u chrámu ve druhém největším íránském městě, Mašhadu. Tento úvodní odstavec také dobře ilustruje další autorčiny typické rysy při psaní materiálů: reportáž se dotýká dvojice jejích oblíbených témat, Íránu a postavení žen ve společnosti. Mezi jejími oblíbenými tématy můžeme ještě uvést francouzskou společnost a kulturu. Jazykově zase úvodní odstavec ukazuje pestré výrazivo a představivost autorky: scénku, kdy se několik bělošek pokouší v horku přizpůsobit se pro ně neznámému čádoru, Sciolinová nazývá „tancem závoje“.²⁹ Podobně tvořivá spojení autorka širěji zužitkovala ve svých knihách.

2.1.2 Další publicistické žánry

Sciolinová se věnuje ve své práci i dalším publicistickým žánrům, i když ne tak často a pravidelně jako reportážím (respektive feature). Příležitostně se pouští do interview, tedy publicistických rozhovorů, kterých u ní přibýlo hlavně v posledních letech. Často dělá rozhovory s významnými, leč ne příliš známými ženami na pozicích moci a vlivu. Takovým příkladem je interview pro *The New York Times* ze 7. března 2018 s titulkem *A Celebrated Physicist With a Passion for Music*. V tomto textu hovořila s Fabiolou Gianottiovou, italskou částicovou fyzičkou a generální ředitelkou CERNu (Evropské organizace pro jaderný výzkum).³⁰ Sciolinová si dává záležet, aby Gianottiovou přiblížila čtenáři nejen jako vědkyni, ale také třeba jako nadšenou klavíristku. Zaměřila se i na její motivaci pro vstup do muži dominovaného světa vědy. Cílem tedy bylo, aby zpovídaná osobnost vynikla, čtenář se o ní co nejvíc dozvěděl a vnikl do jejího světa, což jsou typické rysy publicistického rozhovoru.³¹

²⁸ *Trip of Discoveries, Some Unhappy, in Iran*. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 28. února 1999

²⁹ Tamtéž.

³⁰ *A Celebrated Physicist With a Passion for Music*. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 7. března 2018

³¹ OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Jan, kolektiv autorů. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a*

Sciolinová se občas pouštěla i do literárních recenzí a umělecké kritiky. Recenze se obvykle týkaly knih, v jejichž tématicce se vyznala, taková byla například recenze knihy *The Devil We Know* (v českém překladu *Jak naložit s ďáblem*) od amerického autora Roberta Baera. Ke knize o rostoucím vlivu Íránu na geopolitické scéně a potenciálním dopadu, který to může mít na Spojené státy americké, se Sciolinová staví poměrně kriticky a argumentuje, že k mnoha závěrům o této zemi došel jen na základě povrchního pozorování a že ducha Íránu skutečně nepochopil. „Měl skutečně v Teheránu tak málo kontaktů, že nebyl schopný najít dobrou restauraci? (Je jich tam celá řada.),“ říká například o Baerovi a jeho práci.³²

Hlavně v posledních letech se Sciolinová pouští do kritik. Ač se na to názory liší, kritika bývá definována jako „žánr vyjadřující názor na dílo, posuzující jeho hodnoty, ozřejmující důvody jeho vzniku, zasazující je do životopisných, společenských nebo uměleckých souvislostí“.³³ Také na rozdíl od tematicky podobné recenze nemusí dílo (ne)doporučovat. Za kritiku se podle této definice dá považovat text *Rich, Famous and Then Forgotten: The Art of Rosa Bonheur* pro list *The New York Times*, ve kterém čtenáři přibližuje dílo francouzské malířky Rosy Bonheurové. V textu popisuje její život, to, jak k ní dobová společnost přistupovala nebo to, jak je na ni pohlíženo dnes (pro svůj zvyk nosit kalhoty a žít se ženami bývá Bonheurová dnes označována za „mocný symbol emancipace leseb“, ačkoli Sciolinová připomíná, že podle řady zdrojů neexistují důkazy o malířčině sexuální orientaci). Pochopitelně se zabývá i jejím dílem, motivy a malířskou technikou.³⁴

Občas psala i komentáře, ačkoli k tomu docházelo poměrně zřídka. Jedním takovým je článek *Iran-Iraq Drags On* v *The New York Times* z roku 1983. Zabývá se v něm průběhem tehdy již tři roky probíhající války mezi Íránem a Irákem.³⁵ V sekci „Opinions“ na webu listu *The New York Times* se také v dubnu 2020 ocitl článek *The Street That Still Offers Paris Hope*, který ale klasickou definici komentáře, tedy „druh článku, jenž vznikl z komentované zprávy a poznámky k událostem a vychází ze známých faktů a jevů, které dává do souvislostí, odhaluje pozadí, příčiny i důsledky, připojuje

marketingové komunikace. Praha: Libri, 2007, s. 93

³² Review: ‚The Devil We Know‘. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 28. října 2008

³³ OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Jan, kolektiv autorů. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007, s. 108

³⁴ Rich, Famous and Then Forgotten: The Art of Rosa Bonheur. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 17. října 2022

³⁵ Iran-Iraq Drags On. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 17. srpna 1983

subjektivní pohled³⁶ příliš nesplňuje. Text se zabývá tím, jak Pařížané zvládají fungovat během pandemie koronaviru a jaké má šíření nákazy dopad na obchodníky. Konkrétně pohlíží na situaci v ulici rue des Martyrs, o které autorka dokonce napsala celou knihu. Článek tak více odpovídá feature (viz výše), případně má některé rysy fejetonu. Z fejetonu v něm můžeme nalézt smysl pro detail, nový úhel pohledu na běžné věci a smysl pro humor.³⁷

Výrazněji však fejetonu odpovídá například text *And Nobody Noticed It Was a Fake Cake* z 25. července 2018. Podle *Praktické encyklopedie žurnalistiky* je fejeton „klasickým představitelem subjektivní žurnalistiky s dominantním názorem tvůrce na jeden fakt, umocněný lehkou stylistickou formou³⁸“ s důrazem na autorský rukopis. Ve vyprávění o tom, jak s dcerou Gabrielou vyráběla pro dceru Alessandru falešný svatební dort, který je vyšel levněji, než kolik by stál ten opravdový, se objevuje nadhled i sarkasmus a typicky „fejetonový“, vypočítaný, je i konec článku: „Co se týče falešného dortu, ten teď sedí v obýváku jednopokojového bytu novomanželů.³⁹“ Rysy fejetonu mají také některé kapitoly knihy Sciolinové *Moje ulice v Paříži* (viz dále).

2.2 Zpravodajské žánry

Zpravodajství má za cíl informovat publikum o aktuálních událostech nebo jevech. Snaží se o objektivitu a na rozdíl od publicistiky nesmí obsahovat novinářův názor.⁴⁰

2.2.1 Zpráva

Autorka se během své dlouholeté a bohaté kariéry věnovala také psaní zpráv. Čistě na kvantitu představují zprávy největší část její žurnalistické tvorby. Sciolinová jimi přispívala do médií na řadu témat. Jedna z jejích prvních zpráv pro *The New York Times* nese titulek *4 Soviet Deserters Tell of Cruel Afghanistan War* a pojednává o případu čtveřice sovětských vojáků, kteří přeběhli během sovětské invaze Afghánistánu na stranu povstalců a následně se dostali na Západ. Text poskytuje jejich výpovědi o brutalitách, kterých se vojáci na obyvatelích Afghánistánu dopouštějí, a o celkové neschopnosti

³⁶ OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Jan, kolektiv autorů. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007, s. 103

³⁷ The Street That Still Offers Paris Hope. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 26. dubna 2020

³⁸ OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Jan, kolektiv autorů. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007, str. 72

³⁹ And Nobody Noticed It Was a Fake Cake. Elaine Sciolino. *The New York Times*, 25. července 2018

⁴⁰ HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999, s. 213 – 214

sovětského armádního velení.⁴¹ Zpráva je v souladu s obecně přijímanou definicí žurnalistické zprávy, tedy informuje o události nebo jevu, který přináší alespoň jeden dosud neznámý fakt, snaží se o objektivitu, je aktuální a věcný.⁴² Na rozdíl od publicistiky nenabízí subjektivní názor autorky na věc. Poměrně kuriózně ale v titulku nabízí hodnotící soud, kdy označuje válku v Afghánistánu za „krutou“.

Sciolinová podobné zprávy psala hlavně v začátcích své kariéry, v pozdějších letech se téměř výhradně věnovala publicistice.

⁴¹ 4 Soviet Deserters Tell of Cruel Afghanistan War. Elaine Sciolino, The New York Times, 3. srpna 1984

⁴² HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999, s. 213 – 214

3 Práce v časopisu Newsweek

3.1 Začátky v Newsweek

Do redakce časopisu *Newsweek* Sciolinová nastoupila v roce 1970. Zpočátku pracovala na pozici rešeršistky v zahraničním oddělení.⁴³ Nastupovala však do práce v bouřlivém období. Téhož roku, dne 16. března 1970, skupina čtyřiceti šesti pracovníků časopisu podala na *Newsweek* žalobu ze sexuální diskriminace. Bylo to vůbec poprvé v amerických dějinách, kdy pracovnice médií podaly takovou žalobu na své zaměstnavatele.⁴⁴ V *Newsweeku* totiž ženy v této době pracovaly téměř výhradně jenom jako rešeršistky, sekretářky nebo na podobných, méně prestižních pozicích.

„Tvrdíme, že ženy jsou v *Newsweeku* systematicky diskriminovány při přijímání do zaměstnání i při povyšování a jsou nuceny zastávat podřadnou roli jen proto, že jsou ženy,“ uváděly pracovnice *Newsweeku* v žalobě směřující k americké federální Komisi pro rovné pracovní příležitosti.⁴⁵ Ženy podle nich měly pramalou šanci se vymanit ze svých pozic a dočkat se povýšení mezi redaktory, korespondenty a editory.

Problematické pracovní prostředí v časopise perfektně ilustrovaly samy žalobkyně svým načasováním. V ten samý den totiž redakce *Newsweeku* vydala nové číslo časopisu, které se již na titulní straně zabývalo feministickým hnutím ve Spojených státech a rolí žen ve společnosti. Vedení redakce usoudilo, že by bylo vhodné, kdyby tento druh článku ideálně sepsala žena. Narazilo však na problém, že nemohlo žádnou vhodnou najít. Jedna z rešeršistek *Newsweeku* „dostala šanci“, ale její práce byla vedením týdeníku kritizována pro neobjektivitu, přepsána mužským kolegou a nakonec zahozena.⁴⁶ Ačkoli pro *Newsweek* v této době psalo několik málo žen (například uznávaná novinářka Lynn Povichová, která ale dle svých vlastních slov nebyla v této době ještě pro vytvoření článku na titulní stranu dostatečně zkušená, nebo Liz Peerová, která podle Povichové zase neměla důvěru vedení redakce), redakce se rozhodla poprvé za historii časopisu najmout externí redaktorku, Helen Dudarovou, píšící v té době pro *New York Post* (Dudarová byla

⁴³ SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejích webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2022-12-7]

⁴⁴ POVICH, Lynn. *The Good Girl Revolt: How the Women of Newsweek Sued their Bosses and Changed the Workplace*. New York: PublicAffairs, 2012, s. 1

⁴⁵ As Newsweek Says, Women Are in Revolt, Even on Newsweek. Henry Raymond, The New York Times, 17. března 1970

⁴⁶ BEASLEY, Maurine Hoffman a GIBBONS, Sheila Jean. *Taking Their Place: A Documentary History of Women and Journalism*. Washington: The American University Press, 1993, s. 203

manželkou Petera Goldmana, novináře pracujícího pro *Newsweek*).⁴⁷ Dudarová se ale získala některé výhody, například byla placena předem nebo si vymohla, že její text nebude příliš editován.⁴⁸

3.2 Redaktorka v Chicagu, odchod do Paříže

Sciolinová však brzy dostala možnost odjet do Chicaga a přestoupit na pozici redaktorky pro domácí záležitosti. Tato práce nebyla zvláště naplňující. Mimo jiné v Chicagu psala zprávy o termínových kontraktech na vepřové bučky nebo o období sucha v Kansasu.⁴⁹ Za světlý bod svého času stráveného v Chicagu považuje možnost zpravodajsky pokrývat osobnost právničky, političky a spisovatelky Phyllis Schlaflyové.⁵⁰

Na jaře roku 1978 přestoupila na pozici zahraniční korespondentky v Paříži. Důvody pro změnu prostředí byly zřejmě značně citlivé. V knize *The Seine: The River That Made Paris* uvádí, že v Chicagu měla manžela, který ale jednoho dne oznámil, že od ní odchází. Vzal si s sebou značnou část společného majetku, včetně automobilu BMW nebo několika kusů nábytku a vybavy domácnosti, a do čtyř měsíců se znova oženil. Není těžké dojít k závěru, že se Sciolinová rozhodla pro radikální změnu prostředí kvůli svému rozvodu.⁵¹

Začátky v nové práci pro ni rovněž nebyly snadné. „Poprvé jsem se do Paříže přestěhovala z Chicaga, když jsem pracovala jako zahraniční korespondentka pro *Newsweek* a bylo mi pomalu ke třiceti. Neměla jsem přátele, uměla jsem nevalně francouzsky a žila jsem v bytě s blízkým výhledem na Eiffelovu věž,“ vzpomíná Sciolinová.⁵²

Ideální nebylo bohužel ani pracovní prostředí. „Ostatní korespondenti v oddělení (samí starší muži) mě tolerovali nebo ke mně přistupovali se stěží skrývaným opovržením,“ dodává.⁵³ Zpočátku byla posílána pokrývat typicky „ženská“ témata,

⁴⁷ POVICH, Lynn. *The Good Girl Revolt: How the Women of Newsweek Sued their Bosses and Changed the Workplace*. New York: PublicAffairs, 2012, s. 4–5

⁴⁸ BEASLEY, Maurine Hoffman a GIBBONS, Sheila Jean. *Taking Their Place: A Documentary History of Women and Journalism*. Washington: The American University Press, 1993, s. 204

⁴⁹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *The Seine: The River That Made Paris*. New York: W. W. Norton, 2019, s. 143

⁵⁰ SCIOLINOVÁ, Elaine. What Phyllis Schlafly's Heirs Could Learn From Her... Tweet, dostupné online na Twitteru: <https://twitter.com/ElaineSciolino/status/1256177560393846786> [Citováno 2023-1-6]

⁵¹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *The Seine: The River That Made Paris*. New York: W. W. Norton, 2019, s. 3

⁵² ‚Ridicule‘: The French Reaction to ‚Emily in Paris‘. Elaine Sciolino, The New York Times, 2. října 2020

⁵³ Tamtéž.

například Pařížský týden módy.⁵⁴ Relativně brzy, v červnu 1978, Sciolinová dostala možnost psát o zahraničních tématech mimo Francii, když zamířila do Jordánska psát o svatbě krále Husajna I. s Lisou Halabyovou, nyní známou jako Núr al-Hussain. O týden později zamířila do Bejrútu pokrývat dopady masakru během libanonské občanské války.⁵⁵

Po tomto „dobrodružství“ se však vrátila k méně zajímavým evropským tématům: například pádu hodnoty amerického dolaru, k rozvoji chovu hlemýžďů nebo k informování o smrti papežů Pavla VI. a Jana Pavla I.⁵⁶

3.3 Práce v Íránu

Zlomovým dnem pro Elaine Sciolinovou a její kariéru byl 1. únor 1979. Byla totiž jedním ze 141 novinářů, kterým se poštěstilo nastoupit do letadla íránského ájatolláha Rúholláha Chomejního, které směřovalo do íránského hlavního města Teheránu, kde chtěl Chomejní zaujmout místo v čele země.

Chomejní dorazil do Francie na podzim 1978, kdy byl prezidentem Saddámem Husajnem vypovězen z Iráku, kde do té doby třináct let žil. „Byla jsem jednoho večera v říjnu 1978 v kanceláři v Paříži sama, když se ozvalo klikání dálnopisu. Přišla zpráva od Jonathana Randala, zpravodaje *Washington Postu*, jehož mateřské firmě patřil i *Newsweek*. „Byl ájatolláhův přilet něčím zajímavý?“ chtěli vědět jeho editoři,⁵⁷ vzpomíná Sciolinová.

Randal Sciolinové nabídl, že ji vezme s sebou za Íráncem, který měl k Chomejnímu blízko. „Íráncem“ se ukázal být Sadegh Ghotbzadeh, politik a blízký spolupracovník Chomejního. Díky němu se jí podařilo domluvit si s ájatolláhem Chomejním rozhovor. „Musela jsem předložit všechny otázky napsané předem – to je něco, z čeho je každému novináři nepříjemně, protože na další otázky je o to těžší se zeptat a dává to tomu, s kým rozhovor vede, příležitost připravit si odpovědi dopředu. Takže jsem otázky pojala zeširoka,⁵⁸ uvádí Sciolinová.

Samotný rozhovor trval asi čtyřicet pět minut. Sciolinová byla první ženou a první Američankou, která s ním kdy rozhovor dělala. Ájatolláha popsala jako vážného muže, který ji nepozdravil, ani jí nepotřásl rukou, a který ji zřejmě bral jako jakousi kuriozitu. V

⁵⁴ SCIOLINOVÁ, Elaine. *The Seine: The River That Made Paris*. New York: W. W. Norton, 2019, s. 324

⁵⁵ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. New York: The Free Press, 2000, s. 48

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. New York: The Free Press, 2000, s. 50

⁵⁸ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. New York: The Free Press, 2000, s. 53

rozhovoru mluvil především o šáhovi Muhammadu Rezáovi Pahlavímu, vládci Íránu, a o svých antipatiích k němu a jeho stylu vládnutí. O několik týdnů později s ním Sciolinová vedla další rozhovor, který po otázce, jak bude fungovat nový systém vlády v Íránu, předčasně ukončil.⁵⁹

V lednu 1979 Pahlaví kvůli nemoci a revolučním demonstracím odešel ze země a Chomejní využil příležitosti se do ní vrátit. Jak již bylo zmíněno, 1. února 1979 se Sciolinová vydala s Chomejním v letadle do Íránu. V zemi panovala nejistá situace a bylo možné, že armádní generálové dají letadlo sestřelit. Sciolinová má za to, že zahraniční novináři sloužili jako rukojmí.

Ocitla se přímo v chaosu íránské revoluce 1979, kde se střetli vojáci i civilisté věrní Chomejnímu s těmi, kteří nadále stáli za Pahlavím. „Jednoho dne vtrhl tucet členů milicí do hotelu Inter-Continental, vystříleli okna, bušili na dveře a hledali špiony. Zpravodajové *The New York Times* zabarikádovали okna matracemi z vlastních postelí. Já seděla ve svém pokoji ve vaně a čekala jsem, dokud střelba neskončila,“ popisovala tehdy situaci v zemi Sciolinová⁶⁰.

V dalších letech se do Íránu pravidelně vracela a přibližovala situaci v zemi. I tři roky po revoluci, ve které Chomejního příznivci zvítězili, panoval v „novém Íránu“ nedostatek potravin a některé suroviny, například maso, vejce, mléko či benzin, byly na příděl⁶¹. Všimá si ale například, že Írán přečkal těžké období a udržel stabilitu. Podotkla také, že Západ si v tehdejší době jen pomalu všiml znaků přicházející revoluce a dlouho odmítal věřit, že by Pahlavího režim mohl padnout. „Někteří odborníci až do konce trvali na tom, že šáh vydrží, jiní nemohli uvěřit, že by skupina zpátečnických duchovních bez politických zkušeností mohla zahájit a následně udržet v chodu revoluci,“ napsala.⁶² Írán a jeho stav provázela její kariéru i v Římě, kam se přesunula z Paříže roku 1980. O tomto období uvádí především to, že měla na starosti i Vatikán a že dostala tu příležitost se několikrát setkat s papežem Janem Pavlem II.⁶³ Téma Íránu ji následovalo i po roce 1984, kdy Newsweek opustila a nastoupila do práce do redakce deníku *The New York Times*.⁶⁴

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. New York: The Free Press, 2000, s. 63

⁶¹ Inside The New Iran. Elaine Sciolino, Newsweek, 8. březen 1982

⁶² Iran's Durable Revolution. Elaine Sciolino, Newsweek, 1983

⁶³ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Moje ulice v Paříži*. Praha: Motto, 2017, s. 284

⁶⁴ SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejích webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2022-12-7]

4 Práce v The New York Times

Noviny The New York Times patří k nejvýznamnějším americkým deníkům a nejvýznamnějším novinám současného světa vůbec. List obdržel za svou existenci 132 Pulitzerových cen, nejvíce ze všech novin na světě.⁶⁵ Založen byl roku 1851 novinářem a politikem Henrym Jarvisem Raymondem a bankéřem Georgem Jonesem.⁶⁶ Ve Spojených státech i ve světě si drží pověst autority mezi informačními zdroji a jejich domácí či zahraniční redakce patří ke světovým špičkám v oboru. Právě zde Sciolinová strávila většinu svojí kariéry.

4.1 Začátky v The New York Times

Do redakce The New York Times nastoupila v červenci roku 1984. Zastávala zde řadu funkcí, včetně vedoucí oddělení zpravodajství u OSN, zpravodajky u Ústřední zpravodajské služby (CIA), kulturní zpravodajky a hlavní diplomatické zpravodajky – tento post vykonávala jako první žena v historii *The New York Times*.⁶⁷

První článek v *The New York Times* Sciolinové vyšel již ve středu 17. srpna 1983. Názorový text s titulkem *Iran-Iraq Drags On* shrnuje průběh a motivy tehdy již tři roky probíhající války mezi Íránem a Irákem. Mimo jiné v něm vyslovila domněnku, že další pokračování této války je v zájmu světových mocností i arabských zemí, protože na válce profitují. Druhým důvodem, proč měl být pro jiné státy konflikt mezi Íránem a Irákem žádoucí, byl ten, že se země soustředily jedna na druhou a neexpandovaly do okolních států. Autorka je v zápatí textu popsána jako „Elaine Sciolinová, zvláštní zpravodajka pro časopis Newsweek, která se nedávno vrátila z Iráku“.⁶⁸

Sciolinová přešla do *The New York Times* v roce 1984, jak bylo uvedeno výše. První její text v deníku coby jeho stálé pracovnice vyšel v sobotu 14. července 1984 v rubrice New York. Článek *Wilbert Tatum, the Mayor's Debater, Has His Own Flair for the Dramatic* přibližoval čtenářům osobnost Wilberta A. Tatum, vydavatele, výkonného ředitele a šéfreditora černošského týdeníku *The Amsterdam News*, který do dnešních dní vychází v New Yorku. V textu krátce rozebírala jeho život, práci v redakci týdeníku a především jeho spor s tehdejší starostou New Yorku, Edwardem Kochem, kterého Tatum

⁶⁵ Pulitzer Prizes. The New York Times Company. Dostupné na internetu:

<https://www.nytc.com/company/prizes-awards/>. [Citováno 2023-01-20]

⁶⁶ DAVIS, Elmer. *History of The New York Times*. New York: The New York Times, 1921, s. 3

⁶⁷ SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejích webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2023-01-20]

⁶⁸ Iran-Iraq Drags On. Elaine Sciolino, The New York Times, 17. srpna 1983.

mimo jiné označoval za „velkou negativní sílu v našem městě, která může od sebe nadále rozeštvávat dvě největší menšiny a tradiční spojence, černochoy a Židy“. Pro našince může být zajímavé, že ve svém prvním textu zmiňovala Československo. Tatumova manželka, Susan Kohnová, kterou se Sciolinová krátce zabývala v odstavci o Tatumově rodině, totiž byla československá Židovka, která odešla do Spojených států.⁶⁹

Prvních několik měsíců se Sciolinová ve svých článcích věnovala široké škále témat. Vracela se ke svým zkušenostem z působení v Íránu, například v článku *Iran's Booty: A Rare Glimpse Of U.S. Secrets*, pojednávajícím o tajných dokumentech, které získaly islámské milice 4. listopadu 1979 po obsazení americké ambasády v Teheránu.⁷⁰ Také se intenzivně zaměřovala na společenská témata v New Yorku. V několika článcích se například zabývala aférou sexuálního zneužívání dětí zaměstnanci center denní péče v newyorské čtvrti Bronx.

Jak už bylo zmíněno, často využívala žurnalistický žánr feature, specifický druh reportáže, který se používá hlavně u společenských témat, k popisu osobních příběhů lidí a který se vyznačuje kombinací reportážních a analytických prvků⁷¹. Příkladem je třeba článek *Toys Helping Bronx Children To Talk Of Abuse*, který přibližuje práci tehdejšího okresního státního zástupce Maria Meroly a policejních detektivů s dětmi, které byly oběťmi již zmíněného sexuálního zneužívání v Bronxu⁷², nebo článek *Politics Sets Ferraro's Neighbors At Odds*, popisující politické nálady v newyorské čtvrti Forest Hills před padesátými americkými prezidentskými volbami v listopadu 1984.⁷³

4.2 Zpravodajka u OSN

V únoru 1985 se Sciolinová začala více věnovat tématům souvisejícím s její novou pozicí zpravodajky u OSN. Většina jejích textů z tohoto období jsou zprávy zabývající se jednáními v OSN a aktuálním děním. Často se vracela k poměrům v islámských zemích, především v Iráku a Íránu, nebo k tématům práv žen. Někdy tato témata kombinovala, například v článku *Islam: Feminists vs. Fundamentalists* z 25. července 1985, kde přibližovala boj žen za svá práva v islámských zemích. Článek byl inspirován egyptskou

⁶⁹ Wilbert Tatum, the Mayor's Debater, Has His Own Flair for the Dramatic. Elaine Sciolino, The New York Times, 14. července 1984

⁷⁰ Iran's Booty: A Rare Glimpse Of U.S. Secrets. Elaine Sciolino, The New York Times, 18. července 1984

⁷¹ HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999, s. 60 – 61

⁷² Toys Helping Bronx Children To Talk Of Abuse. Elaine Sciolino, The New York Times, 17. srpna 1984

⁷³ Politics Sets Ferraro's Neighbors At Odds. Elaine Sciolino, The New York Times, 29. října 1984

novinářkou a aktivistkou Ekbal Barakovou, která týden předtím měla projev na konferenci OSN kritizující povinnost žen se v těchto zemích zahalovat.⁷⁴

Od března 1986 přibližovala čtenářům *The New York Times* dlouhotrvající aféru kolem Kurta Waldheima, bývalého generálního tajemníka OSN a tehdy kandidáta na prezidenta Rakouska (stal se jím 8. června 1986). Waldheim byl obviněn organizací The World Jewish Congress z toho, že lhal o své činnosti v německé armádě za druhé světové války a že se účastnil bojů proti jugoslávským partyzánům.⁷⁵

4.3 Zpravodajka u CIA, diplomatická zpravodajka

Od roku 1987 se Sciolinová přesunula do hlavního města Washingtonu a stala se zpravodajkou u CIA. Během svého působení zde vydávala pravidelně, obvykle jednou do měsíce, článek o aktuálním dění v Kongresu nebo ve vládě, nazvaný Washington Talk. V těchto článcích například informovala o nikaragujských kontrarevolucionářích, podporovaných finančně a materiálně Spojenými státy prostřednictvím CIA.⁷⁶ Články o CIA se často týkaly běžných věcí, až banalit, jako například personálních změn ve vedení zpravodajské služby.⁷⁷ Při tom nadále pokračovala v informování o zahraničních událostech. Často čtenářům předávala informace z tiskových konferencí s tehdejšími ministry zahraničí, Georgem P. Shultzem.⁷⁸ Okrajově se také věnovala svému oblíbenému tématu úspěšných žen ve společnosti, například v roce 1988 napsala portrét Madeleine Albrightové, pozdější ministryně zahraničních věcí, která v této době dělala poradkyni demokratickému kandidátu na prezidenta, Michaelovi S. Dukakisovi.⁷⁹

Sciolinová však toto období svého pracovního života příliš nerozebírala ani ve svých knihách, částečně zřejmě z toho důvodu, že kvůli svým častým výjezdům do cizích zemí nechtěla působit dojmem, že má výrazné napojení na Ústřední zpravodajskou službu. Už tak se s podezřením, že pro ni pracuje, v zahraničí setkala dost často.

Postupem času se od CIA a Washingtonu odvracela a referovala čím dál tím více o zahraničním dění, především z Íránu, coby hlavní diplomatická zpravodajka. Od poloviny

⁷⁴ Islam: Feminists vs. Fundamentalists. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 25. července 1985

⁷⁵ Jewish Group Offers Documents It Contends Implicate Waldheim. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 26. března 1986

⁷⁶ Washington Talk: Congress; What's Next For Contras? Elaine Sciolino, *The New York Times*, 8. září 1987

⁷⁷ Gates Sworn In as Intelligence Chief. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 13. listopadu 1991

⁷⁸ Olympics Will Be Safe, Shultz Is Told. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 17. července 1988

⁷⁹ Woman In The News; Dukakis's Foreign Policy Adviser: Madeleine Jana Korbel Albright. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 26. července 1988

roku 1990 se intenzivně věnovala válce v Perském zálivu proti Iráku. V této době vzniká i její první kniha, *The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis*, která o válce pojednává. Kolem přelomu tisíciletí v její tvorbě nacházíme už hlavně články žánru feature o lidech v Íránu, například o mladých Íráncích, kteří čím dál častěji utíkali z domova, a o důvodech, které je k tomu vedly.⁸⁰

Významnou událostí byly teroristické útoky 11. září 2001 na Světové obchodní centrum a Pentagon. Sciolinová v této době přinášela pro *The New York Times* informace o pozadí útoků a reakci Spojených států.⁸¹

4.4 Vedoucí pobočky v Paříži

V polovině roku 2002 se stala vedoucí oddělení *The New York Times* v Paříži. S rodinou se do města světel přestěhovala a z Francie pokračovala v referování o zahraničním dění, tentokrát ale s důrazem na Evropu. V září 2002 například vedla rozhovor s francouzským prezidentem Jacquesem Chiracem, který připomněla na začátku své knihy *La Seduction* jako první případ, kdy jí někdo políbil ruku.⁸² Světem v této době cloumala invaze do Iráku, operace Pouštní bouře, které Francie nebyla nakloněna a odmítala vyslat do Iráku své vojáky, což způsobilo značné ochlazení vzájemných vztahů USA a Francie. Sciolinová se věnovala i tomuto tématu.⁸³

Čím dál častěji ale využívala svého vedoucího postavení a psala místo politiky články o cestování, kultuře, gastronomii nebo módě. Především se zaměřovala na články o Paříži⁸⁴, ve které bydlí a které se později úzce věnovala ve třech knihách. V únoru 2005 vytvořila článek o rue des Martyrs, ulici, které o deset let později věnovala celou knihu.⁸⁵ Toto místo jí totiž bylo blízké a podařilo se jí zde najít řadu přátel. Také informovala o místním dění ve Francii, například o protestech francouzských muslimů proti zákazu pro ženy nosit ve školách šátky přes vlasy.⁸⁶

⁸⁰ Runaway Youths a Thorn in Iran's Chaste Side. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 5. listopad 2000

⁸¹ After the Attacks: The Overview; Long Battle Seen. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 16. září 2001

⁸² SCIOLINOVÁ, Elaine. *La Seduction: How the French Play the Game of Life*. New York: Times Books, 2011, s. 3-4

⁸³ After The War: Peacekeeping; France Declines U.S. Call for Iraq Force. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 16. července 2003

⁸⁴ Old Cities, Full of Life: Paris. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 13. září 2003

⁸⁵ In Paris, the Rue des Martyrs Is a Slice of Village Life. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 27. února 2005

⁸⁶ French Muslims Protest Rule Against Scarves. Elaine Sciolino, *The New York Times*, 18. ledna 2004

4.5 Kulturní zpravodajka

K výraznému odvratu od politiky došlo v prosinci 2008, kdy se Sciolinová stala kulturní zpravodajkou. Začala se zabývat téměř výhradně cestováním, jídlem nebo módou, také si vedla už bohužel zaniklý blog.⁸⁷ V roce 2008 totiž odešla z pozice vedoucí oddělení *The New York Times* v Paříži. Téhož roku v červenci začala psát pravidelný sloupek nazvaný *Lumiere* v časopise *T Magazine* o lidech, místech a zajímavostech ve Francii i jinde.⁸⁸

Sciolinová píše pro *The New York Times* do dnešních dní jako externistka. Frekvence jejích příspěvků značně kolísá. Zatímco v roce 2014 pro *The New York Times* napsala jednadvacet článků s autorsky nejplodnějšími měsíci červencem a říjnem (za oba měsíce napsala shodně čtyři články) a v roce 2015 dvacet článků s autorsky nejplodnějšími měsíci červencem a říjnem (za oba měsíce napsala shodně tři články), v roce 2016 počet jejích autorských článků vydaných na webu klesl na pouhých sedm s nejplodnějším měsícem březnem, za který vydala dva články. Za rok 2020 počet jejích autorských článků dokonce klesl jen na pět.⁸⁹ V roce 2021 vytvořila pro noviny devět článků, z toho tři ale ve spolupráci s jinými novináři. V roce 2022 přispívala do *The New York Times* jen v říjnu a listopadu, a to čtveřicí publicistických textů o umění a kultuře ve Francii.⁹⁰

Ve svých textech pro *The New York Times* se Sciolinová v posledních letech zabývá především kulturou a politikou Francie. Velice často píše o gastronomii, například v článku z 26. února 2015 *Italian Purveyors Lay Claim To the Hearts and Bellies of Paris* o vzrůstající oblibě italských surovin a italské kuchyně v Paříži pro časopis *T Magazine*⁹¹. Často se také zaměřuje na francouzskou uměleckou scénu, například v článku z 3. března 2021 *The Louvre Turns to Merch* o úsilí nejslavnějšího francouzského muzea bojovat s klesajícími příjmy v důsledku světové pandemie nemoci covid-19 prodejem dárkových předmětů⁹². V její tvorbě posledních let najdeme často také medailonky úspěšných žen a rozhovory s nimi, například v článku *Louvre Gets Its First Female Leader in 228 Years* o

⁸⁷ Archiv The New York Times.

⁸⁸ SCIOLINOVÁ, Elaine. *La Seduction: How the French Play the Game of Life*. New York: Times Books, 2011, s. 321

⁸⁹ Archiv The New York Times.

⁹⁰ Archiv The New York Times.

⁹¹ Italian Purveyors Lay Claim To the Hearts and Bellies of Paris. Elaine Sciolino, T Magazine, 26. února 2015

⁹² The Louvre Turns to Merch. Elaine Sciolino, The New York Times, 3. března 2021

nové ředitelce galerie Louvre Laurence des Carsové.⁹³

⁹³ Louvre Gets Its First Female Leader in 228 Years. Elaine Sciolino, The New York Times, 26. května 2021

5 Literární činnost

Tato kapitola rozebírá literární díla Elaine Sciolinové. Přibližuje obsah a styl knih a zmiňuje to, jak byly ve své době kriticky přijaty.

5.1 The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis

5.1.1 O knize

Elaine Sciolinová se poprvé vzdálila žurnalistice do světa literatury v roce 1991 se svou literární prvotinou *The Outlaw State* (česky *Stát mimo zákon*). „Bylo to obtížné rozhodnutí, vybrat si tento název, ale udělala jsem to, protože jsem myslela, že potřebujeme napsat knihu o Saddámu Husajnovi a státu, který vytvořil, státu, který překročil přijatelné meze,“ vysvětluje svůj záměr pro vznik této knihy.⁹⁴

Za tím, co ji přivedlo k tomu s knihou začít, stojí náhoda. V době, kdy Irák zaútočil na Kuvajt (2. srpna 1990), byla Sciolinová na mateřské dovolené se svou dcerou Gabrielou. The New York Times ji však povolaly v důsledku války zpět do kanceláře. Tam jednou obdržela telefonát od nakladatelství John Wiley & Sons, zda nechce o Iráku a Husajnovi napsat knihu, a ona souhlasila. Práce na dílu jí trvaly šest měsíců, od září 1990 do února 1991.⁹⁵

Sciolinová Irák několikrát za svoji kariéru navštívila a měla z něho řadu zkušeností, které ve své knize zužitkovala. Před jejím vydáním trávila v hlavním městě Iráku Bagdádu Vánoce a jen o pár týdnů se vyhnula začátku operace Pouštní bouře (17. ledna 1991), která vedla k osvobození Kuvajtu.

Knihy je svým způsobem rozborem a studií Husajnova režimu a jeho osobnosti, kultury Iráku a toho, proč k válce vůbec došlo. Místy je proložena osobními vzpomínkami autorky v pro ni typickém reportážním stylu. Příkladem je samotný začátek knihy, kdy popisuje nálady a atmosféru v Bagdádu na silvestr 1990. Prezidenta Husajna vykresluje jako megalomana, který se často nebyl schopný srovnat s realitou. Několikrát ho přirovnává ke slavným diktátorům historie, například k Adolfu Hitlerovi.⁹⁶

⁹⁴ SCIOLINOVÁ, Elaine. Booknotes: The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis, záznam rozhovoru s Brianem Lambem pro televizi C-SPAN, 1991. Dostupné na internetu: <https://www.c-span.org/video/?20073-1/the-outlaw-state-saddams-quest-power>. [Citováno 2023-03-05]

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ SCIOLINOVÁ, Elaine. *The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis*. New

Sciolinová také v knize zdůrazňuje brutalitu režimu, ale i války jako takové. Vzhledem k datu vydání knihy ale nestihla komentovat například bombardování iráckých jednotek ze strany Američanů u města Basra, popisované vojáky jako „střílení krocanů“.⁹⁷

Na rozdíl od pozdějších literárních počínů je znát, že autorka není zvyklá psát texty tohoto druhu, což knize značně ubírá na čtivosti a dělá z ní místy spíše kroniku. Pozdější knihy byly mnohem více založeny na osobních zkušenostech a zážitcích autorky, kde mohla lépe využít svůj oblíbený reportážní styl.

5.1.2 Kritický ohlas

Literární prvotina Sciolinové se setkala s obecně pozitivním přijetím. „Elaine Sciolinová, pilná a vynalézavá reportérka deníku *The New York Times*, napsala populární historii iráckého státu, vzestupu Saddáma Husajna k moci a jeho metod ovládnutí, vztahů Spojených států s Irákem, složitých vztahů mezi Araby, které předcházely irácké invazi do Kuvajtu v srpnu loňského roku a následné americké a mezinárodní reakci. Aby autorka obsáhla tyto rozsáhlé chronologické, koncepční a geografické oblasti, musela se těžce rozhodovat, na co bude klást důraz. Výsledkem je kniha *The Outlaw State*, která pokrývá většinu témat jiných knih o krizi v Perském zálivu. Toto vyprávění však přibližuje myšlenku, že velká část ‚arabského světa‘ – jedné z těch pojmových fikcí, které je dnes nejlépe poslat na smetiště dějin – se stala spleť sítí podvodů, politické nelegitimity a intelektuálního úpadku,“ napsal ve své recenzi pro *The New York Times* znalec blízkovýchodní politiky Marvin Zonis. Chválí schopnost Sciolinové identifikovat a popsat tři hlavní problémy, které trápily Irák a arabský svět: osobnost Husajna a dalších místních vládců, například šejka Jabera Al-Ahmada Al-Sabaha, emíra Kuvajtu, dále „intelektuální bankrot arabského světa“, tedy podpora čehokoliv arabského a svádění čehokoliv špatného na „imperialistické“ či „sionistické“ konspirace, a nakonec ničivé americké bombardování Iráku, včetně těžko obhájitelných cílů, jako jsou mosty nebo silnice.“⁹⁸

Vlažněji se ke knize staví politolog Robert O. Freedman ve své krátké recenzi pro časopis *Foreign Affairs*. „Jak už to u rychlých výkladů dějin bývá, tento je čtivý a vcelku spolehlivý. Autorka byla v Iráku dostatečně často na to, aby dokázala zprostředkovat představu o tom, jaký je Saddámův režim, ale vyprávění nepřekračuje rámec známých

York: John Wiley & Sons, 1991, s. 28

⁹⁷ SONTAG, Susan. *Regarding The Pain Of Others*. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2003, s. 66

⁹⁸ *Shots From the Periphery*. Marvin Zonis, *The New York Times*, 1991

anekdot. Pokud, jak autorka naznačuje v závěru, je v každém Iráčanovi kousek Saddáma Husajna, pak potřebujeme víc než jen vyprávění o tom, jak je Saddám hrozný. Lze však skutečně podpořit tak rozsáhlé odsouzení celého národa? Minimálně je třeba mít větší smysl pro historii a kulturu země. Neoriginálnější části knihy se týkají americké politiky vůči Iráku. Bohužel chybí poznámky, které by nám napověděly, odkud mohly pocházet takové zajímavosti jako doslovný rozhovor Gorbačova s ministrem Bakerem na začátku listopadu 1990,“ uvedl.⁹⁹

5.2 Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran

5.2.1 O knize

V knize *Perská zrcadla* se Sciolinová vrací ke své práci v Íránu, především během íránské revoluce v roce 1979, kdy pracovala ve Francii jako zahraniční korespondentka pro časopis *Newsweek*. Autorka během let nasbírala o této zemi řadu poznatků a načerpala mnoho zkušeností, kterých využívá k popsání složité, mnohvrstevnaté společnosti Íránu (odtud pochází název knihy, kdy každé „zrcadlo“ ukazuje trochu odlišnou tvář společnosti).

Nabízí se srovnání s předešlou knihou *The Outlaw State*, která popisuje poměry přímo sousedící země. Tato kniha je ve svém vyprávění výrazně uvolněnější než předchozí dílo, ačkoli popisuje podobně závažné události. Nemalou část knihy tvoří vzpomínky na ájatolláha Rúholláha Chomejního a další více a méně známé a významné politické figury konce sedmdesátých, osmdesátých i devadesátých let dvacátého století. Na rozdíl od předchozí knihy představují osobní zkušenosti autorky většinu obsahu díla. Autorka využívá výrazně reportážní styl. Historie země není tentokrát hlavním tématem knihy, v textu je přiblížena spíše mimochodem mezi osobními historkami Sciolinové. Z knihy je také znát, že Sciolinová má Írán radši než Irák, což potvrdila i v některých rozhovorech. Například cítí, že ač jsou jak Irák, tak Írán autoritářské státy, Írán je mnohem vstřícnější zemí k cizincům a autorce se v ní lépe pracuje a navazuje vztahy.¹⁰⁰

Výrazně je v knize zastoupeno oblíbené téma Sciolinové, feminismus a postavení žen v islámské společnosti. Autorka podrobně popisuje dvojí život, který ženy v této zemi

⁹⁹ Capsule Review: The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest For Power And The Gulf Crisis. Robert O. Freedman, *Foreign Affairs*, zima 1991/1992

¹⁰⁰ SCIOLINOVÁ, Elaine. Booknotes: The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis, záznam rozhovoru s Brianem Lambem pro televizi C-SPAN, 1991. Dostupné na internetu: <https://www.c-span.org/video/?20073-1/the-outlaw-state-saddams-quest-power>. [Citováno 2023-03-07]

vedly, ten veřejný a ten soukromý, pro který platila odlišná pravidla, ač mnohdy spíše nepsaná a ne vždy docela dodržovaná.¹⁰¹

Sciolinová má v tomto díle díky jeho formě možnost lépe použít ich formu než v předešlé knize, která je z drtivé většiny vedena v er formě, díky čemuž získává kniha na čtivosti a srozumitelnosti.

5.2.2 Kritický ohlas

Recenze knihy za „mateřské“ *The New York Times* se chopila americká spisovatelka Diane Johnsonová. Ta si všímá, že intimní a osobní pohled na íránskou společnost ji dělá pro západního čtenáře paradoxně méně podobnou té západní, ne více. „I když se zdá, že jejich chování naznačuje touhu nosit, dívat se a pít si, co chtějí, tak jako my, lidé, které popisuje Sciolinová, při bližším pohledu odhalují motivy, které jsou někdy zcela odlišné od těch, které bychom si možná přáli vidět – spíše zbožnost a vlastenectví než rebelství po vzoru Západu,“ píše ve své spíše pozitivně vyznívající recenzi Johnsonová.¹⁰²

Dále například oceňuje to, jak Sciolinová popisuje boj v zemi mezi liberálními a konzervativními silami. „Sciolinová přesvědčivě dokládá, že Írán je jedním z mála míst na světě, kde nároky teokracie a demokracie disponují víceméně stejnou silou, takže výsledek není zcela předvídatelný,“ uvádí. Dodává ale, že Írán má podle Sciolinové před sebou ještě dlouhou cestu.¹⁰³

Velmi pozitivně vyznívá recenze knihy v magazínu *Kirkus Reviews*, který se zabývá výhradně recenzováním knih. Magazín oceňuje to, že Sciolinová nenabízí pouze pohled do minulosti země, ale nabízí postřehy a realie země. Všímá si i rad, které autorka čtenářům nabízí pro případ, že by se kdy Írán rozhodli navštívit. „V této fascinující výpravě za pokřivenými zrcadly se výmluvné reportáže snoubí s pronikavými postřehy. Důležitá kniha,“ hodnotí dílo v závěru recenze magazín.¹⁰⁴

5.3 La Seduction: How The French Play the Game of Life

5.3.1 O knize

¹⁰¹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. New York: The Free Press, 2000

¹⁰² Behind the Veil. Diane Johnson, *The New York Times*, 2000

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. Autor neznámý, *Kirkus Review*, 2000. Dostupné z internetu: <https://www.kirkusreviews.com/book-reviews/elaine-sciolino/persian-mirrors/>. [Citováno 2023-03-07]

Třetí literární počin Sciolinové se přesouvá tematicky do jejího nového domova, Paříže, kam se odstěhovala roku 2002. „Elaine Sciolinová, dlouholetá šéfka pařížského oddělení deníku *The New York Times*, zjistila, že svádění je mnohem víc. Je klíčem k pochopení Francie a hraje klíčovou roli nejen v tom, jak se Francouzi zamilovávají, ale také v tom, jak obchodují, jak si užívají jídlo a pití, jak definují styl, jak se zapojují do intelektuálních debat, jak volí politiky a jak ukazují svou moc ve světě. V knize *La Seduction* nám Sciolinová nabízí vhled do toho, jak svádění figuruje ve všech oblastech francouzského života, od pařížských obchodů až po vládní sály, od zahrad ve Versailles až po úrodná zemědělská pole,“ uvádí se v anotaci knihy.

Sciolinová využívá „svádění“ jako nosné téma, díky kterému může vyprávět historiky či poukazovat na postřehy z veřejného dění, politiky, kultury i svého soukromého života. Sciolinová se tak pokouší budovat obraz svádění jako jedné z hlavních dovedností a klíčů k pochopení francouzské společnosti. Nejedná se přitom podle ní jen o svádění v romantickém slova smyslu, ale i o takzvané „intelektuální“ svádění, umění získávat si sympatie a náklonnost svého okolí. Svádění by se dalo do značné míry nahradit slovem „šarm“ či možná „používání šarmu“.

Podobně jako v předešlých knihách autorka využívá svých zkušeností a zážitků z práce novinářky, knihu plní rozhovory a diskuzemi s lidmi všech možných původů a postavení (ale především s Francouzi) a čím dál tím více vylepšuje styl psaní, který jí je v literatuře nejbližší.¹⁰⁵

4.3.2 Kritický ohlas

První kniha Sciolinové o Francii se setkala obecně s vlažnějším přijetím, ačkoli recenzenti obvykle našli na díle i pozitivní stránky. Caroline Weberová, spisovatelka a znalkyně historie módy, ve své recenzi knihy pro *The New York Times* chválí přístup, kterým autorka knihu zpracovala, když využívala osobní zkušenosti: „Ve svých nejlepších částech *La Seduction* oplývá ostrým, ničujícím důvtipem cizinky, která dosáhla jisté znalosti galských zásad a zákazů z velké části tím, že je sama nedodržela.“ Weberová také oceňuje pečlivost, s jakou téma Sciolinová zpracovala, naopak ale vyjadřuje odpor k tomu, jak zešíroka je téma „svádění“ na francouzskou společnost aplikováno. „Teze o ‚svůdnosti‘ je autorkou knihy i těmi, s nimiž vede rozhovory, uplatňována tak zešíroka a nevybíravě,

¹⁰⁵ SCIOLINOVÁ, Elaine. *La Seduction: How the French Play the Game of Life*. New York: Times Books, 2011.

že přestává znamenat cokoli,“ uvádí. Kritizuje dále i dělení knihy či zvolený jazyk. „Pečlivě podložená a jasně obhájená *La Seduction* vytváří nádherně sugestivní teorii o francouzské slasti, ale v praxi by její občas schematickému uvažování a klopotné próze prospělo trochu více je ne sais quoi – jen malá soupçon svůdné přitažlivosti.“¹⁰⁶

Poměrně kriticky se k *La Seduction* staví spisovatelka Lucy Wadhamová ve své recenzi pro britský list *The Guardian*. Vcelku neutrálně přistupuje k několika prvním kapitolám, ve kterých Sciolinová vysvětluje francouzské sloveso séduire a jeho různé významy a následně ho aplikuje na různé sféry historie či veřejného života. Zde je ale již cítit jistý nesouhlas se závěry autorky, například když Wadhamová zmiňuje tezi Sciolinové, podle které svádění ovlivňuje například i postoj Francouzů k letům nacistické okupace.

„Zbytek knihy je zoufalá snaha natěsnat veškerou komplexnost a paradoxy francouzského života do jediného úhlu pohledu,“ pokračuje ale Wadhamová dále. „Abych byla ke Sciolinové férová, původně zamýšlela použít teorii svádění pouze k ozvláštňení potenciálně nudné lekce k občanům New Yorku o Sarkozyho rychlému pádu z výsluní po jeho zvolení v roce 2007. Bohužel byl v davu její editor. ‚Elaine,‘ řekl jí po proslovu, ‚tohle je tvoje další kniha.‘ Dokážu si představit zbytek: zápasení s textem tak, aby na něj teorie seděla, stěží zakryté ponoukání k sexuálně laděnému ozvláštňení něčeho, co mohlo jinak být dobře napsaným a zábavným záznamem kulturního zmatení,“ píše v závěru recenze Wadhamová.¹⁰⁷

5.4 Moje ulice v Paříži

5.4.1 O knize

Druhá kniha Sciolinové o Francii a čtvrtá kniha celkově je ve svém zaměření značně komornější než ta předchozí; *Moje ulice v Paříži* nepopisuje dominantní prvek francouzské kultury a společnosti jako minulé dílo, místo toho líčí podobu, obyvatele a dějiny jediné pařížské ulice, rue des Martyrs, nacházející se nedaleko historické čtvrti Montmartre v centru Paříže, a jejího okolí.

„Sciolinová odhaluje kouzlo a zvláštnosti této ulice a jejích dlouholetých obyvatel

¹⁰⁶ *The Rules: Version Française*. Caroline Weber, *The New York Times*, 2011

¹⁰⁷ *La Seduction: How the French Play the Game of Life* by Elaine Sciolino – review. Lucy Wadham, *The Guardian*, 2011

– tuniského zelináře, manžele prodávající sýry, showmana, který už více než půl století provozuje travesti kabaret, majitele sto let starého knihkupectví, ženu, která opravuje rtuťové barometry z 18. století – a přibližuje Paříž v celé její jedinečné kráse,“ uvádí se o knize v její anotaci.

Užší vymezení tématu na okolí ulice, vedle které Sciolinová bydlí, umožňuje autorce být ještě osobnější než v předchozích knihách. Kapitoly se zaměřují na jednotlivé osoby, které v rue des Martyrs žijí či podnikají, na historii ulice nebo jednotlivé památky na ulici stojící.

V historkách, které kniha popisuje, a stylu jejich vyprávění můžeme pozorovat prvky fejetonu, především lehkou stylistickou formu, užití ironie, sarkasmu a nových, nečekaných úhlů pohledu.¹⁰⁸

Rue des Martyrs přitom oplývá bohatou, ačkoli mnohdy spletitou a polozapomenutou historií. Autorka provedla dlouhý výzkum dějin ulice od dob, kdy vlastně ještě ani ve městě prakticky nebyla. Většinu knihy vypráví v ich formě, jen historické pasáže bývají vyprávěny ve třetí osobě.¹⁰⁹

5.4.2 Kritický ohlas

Recenze *The New York Times* od spisovatelky Kate Bettsové nešetří na *Moji ulici v Paříži* chválou. Podle Bettsově nedělá Paříž Paříží skvělé jídlo nebo krásy města, ale lidé, a Sciolinová tuto skutečnost pochopila v tom, že přivádí svou oblíbenou ulici k životu příběhy a historkami jejích obyvatel.

„Sciolinová nemá nouzi o inspiraci, celá Paříž jí leží u nohou. Její fakta jsou poutavá a dovedně spletená dohromady,“ uvádí Bettsová. Přesto má na dílo i jistou kritiku: „Možná v těsné spleti těchto faktů autorka ztrácí volnější, smyslnější pocit z Paříže, města definovaného stejně tak povrchními vůněmi a zvuky a vizuálními dichotomiemi jako hlubokou a často temnou historií,“ podotýká.¹¹⁰

Recenze knihy magazínu *Kirkus Reviews* vyzdvihuje láskyplný portrét sousedství na pomezí devátého a osmnáctého arrondissementu, který Sciolinová vytvořila. Na druhou stranu ale ani neupadá do bezuzdné sentimentality. „Její svižná, čtivá próza přenáší šarm

¹⁰⁸ HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999, s. 61 – 62.

¹⁰⁹ SCIOLINOVÁ, Elaine. *Moje ulice v Paříži*. Praha: Motto, 2017.

¹¹⁰ ‘The Only Street in Paris,’ by Elaine Sciolino. Kate Betts, *The New York Times*, 2015

těch nevyslovených pravidel, jimiž se řídí všechny interakce: nově příchozí musí prokázat, že znají, jak to v ulici chodí, než i oni dostanou nejčerstvější kus ryby ukrojený v zadní místnosti nebo na půjčení knihu, kterou si nemohou dovolit koupit,“ všímá si recenze *Kirkus Reviews*.¹¹¹

Zároveň se nevyhýbá temnějším aspektům z života a dějin ulice, například zmiňuje příběh sloupkaře, který přežil útok na redakci *Charlie Hebdo* v roce 2015 a který žije na rue des Martyrs, nebo každoroční uctění památky devatenácti studentek místní střední školy a jejich učitelky, které za druhé světové války zavraždili nacisté. „Ostrá evokace konfliktu a kompromisu mezi tradicí a inovací, které definují moderní urbanismus,“ hodnotí *Kirkus Reviews* dílo Sciolinové.¹¹²

4.5 The Seine: The River That Made Paris

4.5.1 O knize

Zatím poslední knihu, zabývající se Francií, Sciolinová vydala roku 2019. Tematicky se v ní zaměřuje na řeku Seinou. Podobně jako u *La Seduction* využívá tématu k vyprávění příběhů či zajímavostí, které často se Seinou souvisejí spíše okrajově, mají ale s řekou nějakou spojitost. Jedním takovým příkladem jsou stánky s knihami podél Seiny u Quai des Grands-Augustins, provozované bouquinisty po několik století. Dále se zabývá historií Seiny, původem jejího názvu či obchodním a kulturním významem řeky pro Francii a především Paříž.

„Sciolinová zkoumá Seinou prostřednictvím její bohaté historie a živých postav: bárkařky, knihkupce na břehu řeky, obyvatelky hausbótu, slavného kameramana, který je známý tím, že zachytil světlo řeky. Objevuje příběh Sequany – galsko-římské bohyně uzdravování, která dala Seině jméno – následuje tok řeky Paříží, kde určovala osud města a nyní se proplétá všemi aspekty každodenního života,“ uvádí se v anotaci knihy.¹¹³

Kniha se svým stylem prózy ocitá kdesi na pomezí mezi stylem *La Seduction* a *Mojí ulicí v Paříži*. Na rozdíl od *La Seduction* se drží stranou od vyšší společnosti a politiky a místo toho se zaměřuje na příběhy prostých lidí, podobně jako *Moje ulice v*

¹¹¹ The Only Street In Paris: Life On The Rue Des Martyrs. Autor neznámý, Kirkus Review, 2015. Dostupné z internetu: <https://www.kirkusreviews.com/book-reviews/elaine-sciolino/the-only-street-in-paris/>. [Citováno 2023-03-10]

¹¹² Tamtéž.

¹¹³ SCIOLINOVÁ, Elaine. The Seine: The River That Made Paris. New York: W. W. Norton, 2019

Paříži. Protože ale Seine svou délkou značně přesahuje délku rue des Martyrs, obsáhlostí tématu se Sciolinová vrací spíše k *La Seduction*. Seinu navíc podobně jako svádění považuje za jakýsi fenomén Francie, který prostupuje celou společností a pomáhá ji formovat.

5.5.2 Kritický ohlas

Zatím poslední literární počín autorky byl přijat vcelku pozitivně. Recenze v *The New York Times* se ujal Edmund White, významný americký spisovatel, který je sám autorem několika knih pojednávajících o Paříži. Coby přispěvatel do *The New York Times* ujišťuje, že Sciolinovou nezná, pak ale dodává, že na straně 136 ho autorka zmiňuje, nicméně že si sám jejich setkání nepamatuje. Sciolinová však ve zmiňované pasáži pouze cituje z Whiteovy knihy *The Flâneur*, pojednávající o jeho čase stráveném ve francouzském hlavním městě. Zmínka Sciolinové, že Whitea „poznala“, tedy zřejmě jen znamená, že se s jeho osobností seznámila na stránkách tohoto jeho románu.

White vyzdvihuje především zajímavosti, které se Sciolinové podařilo o řece Seině zjistit a čtenářům předestřít; například zmiňuje v recenzi to, že podle autorky Paříž vydává každý rok 15 milionů dolarů za veřejné osvětlení, či původ názvů Paříž, Seine nebo Lutetia (starořímský název pro Paříž). „Elaine Sciolinová je půvabná, příjemná spisovatelka, která o Francii vypráví tím nejspokojivějším americkým způsobem,“ uvádí. „Elaine Sciolinová položila další krásný a zábavný věnec na oltář města světla.“¹¹⁴

Kritičtěji se ke knize staví novinářka Debra Brunová v recenzi pro deník *The Washington Post*. Knihu považuje za jakýsi „milostný dopis“ Seině. Ačkoli podobně jako Edmund White chválí vybrané zajímavosti, které Sciolinová o Seině přináší, podle ní se „v příliš mnoha částech *The Seine* čte o něco víc jako almanach než milostný dopis. (...) Vlastně je zřejmé, že není zamýšleno, aby tato kniha byla čtena celá najednou, ale má být vychutnávána kousek po kousku, jako lahodné makronky, lemující police tolika pekařství.“ Podle Brunové kniha také někdy spadá až k tónu knižního průvodce namísto milostného dopisu.

Brunová kritizuje také některé nedostatky v obsahu knihy, například zmiňuje to, že v kapitole osmnáct „Capturing The Moment“, pojednávající o slavných fotografiích Seiny a fotografech, kteří ji vyhledávali jako téma, je obsažena jen jediná fotografie (ve

¹¹⁴ A Book Full of Reasons to Love Paris. Edmund White, *The New York Times*, 2019

skutečnosti kapitola obsahuje fotografie dvě, první, na které je vyobrazen francouzský spisovatel Émile Zola, na začátku kapitoly a druhá, zachycující výletní loď na Seině v centru Paříže, na jejím závěru, jejíž autorkou je dcera Sciolinové, Gabriela Sciolinová Plumpová.¹¹⁵

¹¹⁵ An American writer, seduced by the Seine. Debra Bruno, The Washington Post, 2019

Závěr

Elaine Sciolinová je působivou novinářkou a spisovatelkou s mimořádnými zkušenostmi a přehledem, která ale zůstala po velkou část svého života ve stínu některých svých kolegů. Největších úspěchů dosáhla v 80. letech minulého století, kdy informovala často přímo v terénu o iránské revoluci. V její kariéře můžeme pozorovat velkou schopnost a radost s vedením rozhovorů a prací s lidmi, kterou Sciolinová nyní zužitkovává k vyprávění příběhů přátel a dalších lidí ze svého okolí ve svých knihách.

Nejvýraznějším zdrojem při psaní této práce byly právě tyto knihy, ve kterých se často vracela zpátky ke svým předchozím zkušenostem z novinářiny, dále články, především ty z archivu deníku *The New York Times* a další internetové prameny.

Jistou překážkou při tvorbě práce byla nutnost využívat prakticky výhradně zahraniční prameny v cizím jazyce, konkrétně v angličtině. Ačkoli jazyková bariéra byla ve výsledku minimální, obtížnější bylo nalézání relevantních zdrojů. Zvláště obtížné se ukázalo být vyhledávání článků z doby, kdy Sciolinová pracovala v časopise *Newsweek*. Tento časopis si totiž vede archiv textů pouze od roku 2014, tedy až dlouhých třicet let poté, kdy pro něj Sciolinová přestala psát. Oproti tomu deník *The New York Times* digitalizoval většinu svých výtisků až do roku 1851, kdy byl založen. Naštěstí zde byla schopná vypomoci samotná Sciolinová a její výzkumná asistentka Lucy Nortonová, která dokázala dohledat několik archivních záznamů článků a dodat některé další prameny a informace.

Přesto je třetí kapitola, pojednávající o práci v *Newsweeku*, více strohá, než by si autor této práce přál. Bohužel, možnost vycestovat do zahraničí a zapátrat po relevantních pramenech v tamních archivech nebo knihovnách byla značně omezena jak možnostmi rozsahu výzkumu této práce, tak pandemií covid-19.

V tezi byla avizována „exkluzivní komunikace se Sciolinovou“, která bohužel také neproběhla tak, jak bylo původně předpokládáno. Ačkoli autor práce s novinářkou navázal kontakt a obdržel od ní při vypracování textu pomoc, ukázalo se, že její časové vytížení je tak velké, že se nepovedlo domluvit na obsáhlejší rozhovor. Některé dotazy vyřídila asistentka Lucy Nortonová. U jiných otázek osobního charakteru (například ohledně adoptce starší dcery) autor práce narazil na neochotu se jim věnovat, zřejmě právě kvůli jejich osobní povaze.

Vzhledem k tomu, že Sciolinová nikdy vlastní životopis nenapsala, je však přesto tato práce pravděpodobně nejucelenějším dostupným portrétem života a díla americké novinářky Elaine Sciolinové. V zájmu světové žurnalistiky můžeme jen doufat, že se Sciolinová v budoucnu rozhodne ji překonat.

Summary

Elaine Sciolino is an impressive journalist and writer of extraordinary experience and insight, but one who has somewhat remained in the shadow of some of her colleagues for much of her life. Her greatest successes came in the 1980s, when she often reported first-hand on the Iranian revolution. We can see a great ability and joy with interviewing and working with people in her career, which Sciolino now capitalizes on to tell the stories of friends and other close people in her books.

The most prominent sources in writing this thesis were these books, in which she often revisited her previous experiences in journalism, as well as articles, particularly those from the archives of *The New York Times*, and other online sources.

A certain obstacle in the creation of the thesis was the necessity to use almost exclusively foreign language sources, specifically English ones. Although the language barrier was overall minimal, finding relevant sources proved more difficult. Searching for articles from Sciolino's time at *Newsweek* magazine was particularly difficult. This is because the magazine has only kept an archive since 2014, a long thirty years after Sciolino stopped contributing for it. By contrast, *The New York Times* digitized most of its copy back to 1851, when it was founded. Fortunately, Sciolino herself and her research assistant, Lucy Norton, were able to help here, tracking down several archival records of articles and adding some additional sources and information.

Still, the third chapter, dealing with the work for *Newsweek*, is more austere than the author of this work would have liked. Unfortunately, the opportunity to travel abroad and search for relevant sources in local archives or libraries was severely limited by both the scope of research for this thesis and the covid-19 pandemic.

An "exclusive communication with Sciolino", proclaimed in the thesis, unfortunately also did not take place as originally anticipated. Although the author of the thesis made contact with the journalist and received assistance from her with writing of this work, her schedule proved too busy and a more extensive interview could not be arranged. Some queries were

handled by her assistant, Miss Lucy Norton. For other questions of a personal nature (for example, regarding the adoption of an older daughter), the author of the thesis encountered a reluctance to answer them, probably because of their personal nature.

Given that Sciolino never wrote her own biography, this work is nevertheless probably the most comprehensive portrait available of the life and work of American journalist Elaine Sciolino. For the sake of world journalism, we can only hope that Sciolino will choose to surpass it in the future.

Použitá literatura

Knihy:

- BEASLEY, Maurine Hoffman a GIBBONS, Sheila Jean. *Taking Their Place: A Documentary History of Women and Journalism*. Washington: The American University Press, 1993
- DAVIS, Elmer. *History of The New York Times*. New York: The New York Times, 1921
- HALADA, Jan, OSVALDOVÁ, Barbora, kolektiv autorů. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005
- OSVALDOVÁ, Barbora, TEJKALOVÁ, Alice. *O reportáži, o reportérech*. Praha: Karolinum, 2010
- OSVALDOVÁ, Barbora, HALADA, Jan, kolektiv autorů. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007
- POVICH, Lynn. *The Good Girl Revolt: How the Women of Newsweek Sued their Bosses and Changed the Workplace*. New York: PublicAffairs, 2012
- SCIOLINOVÁ, Elaine. *La Seduction: How the French Play the Game of Life*. New York: Times Books, 2011
- SCIOLINOVÁ, Elaine. *Moje ulice v Paříži*. Praha: Motto, 2017
- SCIOLINOVÁ, Elaine. *Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran*. New York: The Free Press, 2000
- SCIOLINOVÁ, Elaine. *The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis*. New York: John Wiley & Sons, 1991
- SCIOLINOVÁ, Elaine. *The Seine: The River That Made Paris*. New York: W. W. Norton, 2019
- SEDLÁKOVÁ, Renata. *Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2015
- SCHILDBERGER, František. *Podoby české literární reportáže*. Brno: Masarykova univerzita, 2020
- SONTAG, Susan. *Regarding The Pain Of Others*. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2003

Média:

The Post-Khomeini Generation. Elaine Sciolino, The New York Times, 1. listopadu 1998

Trip of Discoveries, Some Unhappy, in Iran. Elaine Sciolino, The New York Times, 28. února 1999

A Celebrated Physicist With a Passion for Music. Elaine Sciolino, The New York Times, 7. března 2018

Review: ‚The Devil We Know‘. Elaine Sciolino, The New York Times, 28. října 2008
Rich, Famous and Then Forgotten: The Art of Rosa Bonheur. Elaine Sciolino, The New York Times, 17. října 2022

Iran-Iraq Drags On. Elaine Sciolino, The New York Times, 17. srpna 1983

The Street That Still Offers Paris Hope. Elaine Sciolino, The New York Times, 26. dubna 2020

And Nobody Noticed It Was a Fake Cake. Elaine Sciolino. The New York Times, 25. července 2018

4 Soviet Deserters Tell of Cruel Afghanistan War. Elaine Sciolino, The New York Times, 3. srpna 1984

As Newsweek Says, Women Are in Revolt, Even on Newsweek. Henry Raymond, The New York Times, 17. března 1970

‚Ridicule‘: The French Reaction to ‚Emily in Paris‘. Elaine Sciolino, The New York Times, 2. října 2020

Inside The New Iran. Elaine Sciolino, Newsweek, 8. března 1982

Iran’s Durable Revolution. Elaine Sciolino, Newsweek, 1983

Wilbert Tatum, the Mayor's Debater, Has His Own Flair for the Dramatic. Elaine Sciolino, The New York Times, 14. července 1984

Iran's Booty: A Rare Glimpse Of U.S. Secrets. Elaine Sciolino, The New York Times, 18. července 1984

Toys Helping Bronx Children To Talk Of Abuse. Elaine Sciolino, The New York Times, 17. srpna 1984

Politics Sets Ferraro's Neighbors At Odds. Elaine Sciolino, The New York Times, 29. října 1984

Islam: Feminists vs. Fundamentalists. Elaine Sciolino, The New York Times, 25. července 1985

Jewish Group Offers Documents It Contends Implicate Waldheim. Elaine Sciolino, The New York Times, 26. března 1986

Washington Talk: Congress; What’s Next For Contras? Elaine Sciolino, The New York

Times, 8. září 1987

Gates Sworn In as Intelligence Chief. Elaine Sciolino, The New York Times, 13. listopadu 1991

Olympics Will Be Safe, Shultz Is Told. Elaine Sciolino, The New York Times, 17. července 1988

Woman In The News; Dukakis's Foreign Policy Adviser: Madeleine Jana Korbel Albright. Elaine Sciolino, The New York Times, 26. července 1988

Runaway Youths a Thorn in Iran's Chaste Side. Elaine Sciolino, The New York Times, 5. listopad 2000

After the Attacks: The Overview; Long Battle Seen. Elaine Sciolino, The New York Times, 16. září 2001

After The War: Peacekeeping; France Declines U.S. Call for Iraq Force. Elaine Sciolino, The New York Times, 16. července 2003

Old Cities, Full of Life: Paris. Elaine Sciolino, The New York Times, 13. září 2003

In Paris, the Rue des Martyrs Is a Slice of Village Life. Elaine Sciolino, The New York Times, 27. února 2005

French Muslims Protest Rule Against Scarves. Elaine Sciolino, The New York Times, 18. ledna 2004

Italian Purveyors Lay Claim To the Hearts and Bellies of Paris. Elaine Sciolino, T Magazine, 26. února 2015

The Louvre Turns to Merch. Elaine Sciolino, The New York Times, 3. března 2021

Louvre Gets Its First Female Leader in 228 Years. Elaine Sciolino, The New York Times, 26. května 2021

Shots From the Periphery. Marvin Zonis, The New York Times, 1991

Capsule Review: The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest For Power And The Gulf Crisis. Robert O. Freedman, Foreign Affair, zima 1991/1992

Behind the Veil. Diane Johnson, The New York Times, 2000

The Rules: Version Française. Caroline Weber, The New York Times, 2011

La Seduction: How the French Play the Game of Life by Elaine Sciolino – review. Lucy Wadham, The Guardian, 2011

'The Only Street in Paris,' by Elaine Sciolino. Kate Betts, The New York Times, 2015

A Book Full of Reasons to Love Paris. Edmund White, The New York Times, 2019

An American writer, seduced by the Seine. Debra Bruno, The Washington Post, 2019

Online:

Elaine Sciolino was seduced by the Seine, but her first love was the Niagara. Erik Brady, The Buffalo News, 2019. Dostupné online: https://buffalonews.com/entertainment/books/elaine-sciolino-was-seduced-by-the-seine-but-her-first-love-was-the-niagara/article_dcc75d08-f288-5c23-8f07-d70a652e2951.html. [Citováno 2022-11-27]

On the Road: The Transformation of Buffalo's Lower West Side. Sewell Chan, The New York Times, 2009. Dostupné online: <https://cityroom.blogs.nytimes.com/2009/12/28/on-the-road-the-transformation-of-buffalos-lower-west-side/>. [Citováno 2022-11-27]

SCIOLINOVÁ, Elaine. Canisius College President's Medal Elaine Sciolino 70, HON 92, online záznam projevu k přebírání prezidentské medaile, 2015. Dostupné online: <https://www.youtube.com/watch?v=p26Ugk4iIKc>. [Citováno 2022-11-27]

SCIOLINOVÁ, Elaine. Greenroom - Elaine Sciolino | Charlie Rose, záznam z pořadu Greenroom moderátora Charlieho Rose, 2008. Dostupné na internetu: <https://www.youtube.com/watch?v=HH0oPqWlgcw>. [Citováno 2022-11-27]

SCIOLINOVÁ, Elaine. About Elaine Sciolino, shrnutí života Elaine Sciolinové na jejich webových stránkách. Dostupné na internetu: <https://elainesciolino.com/about>. [Citováno 2022-12-7]

SCIOLINOVÁ, Elaine. What Phyllis Schlafly's Heirs Could Learn From Her... Tweet, dostupné online na Twitteru: <https://twitter.com/ElaineSciolino/status/1256177560393846786>- [Citováno 2023-1-6]

Pulitzer Prizes. The New York Times Company. Dostupné na internetu: <https://www.nytc.com/company/prizes-awards/>. [Citováno 2023-01-20]

SCIOLINOVÁ, Elaine. Booknotes: The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis, záznam rozhovoru s Brianem Lambem pro televizi C-SPAN, 1991. Dostupné na internetu: <https://www.c-span.org/video/?20073-1/the-outlaw-state-saddams-quest-power>. [Citováno 2023-03-05]

Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran. Autor neznámý, Kirkus Review, 2000. Dostupné z internetu: <https://www.kirkusreviews.com/book-reviews/elaine-sciolino/persian-mirrors/>. [Citováno 2023-03-07]

The Only Street In Paris: Life On The Rue Des Martyrs. Autor neznámý, Kirkus Review, 2015. Dostupné z internetu: <https://www.kirkusreviews.com/book-reviews/elaine-sciolino/the-only-street-in-paris/>. [Citováno 2023-03-10]

Teze bakalářské práce

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Chodil Jakub	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2018/2019	
E-mail diplomantky/diplomanta: jakubchodil@seznam.cz	
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika/prezenční	
Název práce v češtině: Tvorba a život novinářky Elaine Sciolinové – životopisná studie	
Název práce v angličtině: The Work and Life of Journalist Elaine Sciolino – biographical study	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) ZS 2021/2022	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Málokterý novinář se může chlubit tak bohatou kariérou jako americká zahraniční korespondentka, spisovatelka a milovnice francouzské kultury Elaine Sciolinová. Pracovala v magazínu <i>Newsweek</i> za častých jeho pravděpodobně největší slávy na pozici zahraniční korespondentky, v prestižním deníku <i>The New York Times</i> zastávala několik vysokých funkcí a pokrývala extensivně ve své práci události, jako byla iránská revoluce roku 1978. V současnosti se prosadila jako spisovatelka, jejíž knihy o Francii a jejích zkušenostech ze života v této zemi získávají nejedno ocenění. Tato práce by měla především představit tuto osobnost, její život a práci českému čtenáři, ale také se bude zabývat problémy, se kterými se Sciolinová coby žena musela za svoji kariéru v žurnalistice potýkat, a to ať v zahraničí nebo v domácím prostředí. Dále se zaměří na její přerod z novinářky na spisovatelku a srovná témata a styl psaní, která si Sciolinová po tomto přerodu osvojila.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod – představení tématu 2. Základní informace o životě Elaine Sciolinové 3. Novinářská kariéra – začátky, vývoj, působení v různých médiích na různých pozicích <ol style="list-style-type: none"> a) Nejdůležitější událost – iránská revoluce 1978-1979 b) Zkušenost novinářky coby ženy v prostředí žurnalistiky 4. Spisovatelská kariéra – témata, zaměření, vyprávěcí postupy <ol style="list-style-type: none"> a) Srovnání stylu, jazyka a témat s předešlou činností autorky 5. Závěr – zhodnocení výsledku práce 	
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): V bakalářské práci budou analyzovány primární i sekundární zdroje. Hlavními materiály, ze kterých bude práce vycházet, jsou novinářčiny texty pro <i>Newsweek</i> , <i>New York Times</i> a její knihy o práci novinářky i o jejím životě v Paříži. Také bude vycházet z exkluzivní komunikace mezi Sciolinovou a autorem této práce.	
Postup (technika) při zpracování materiálu: Kvalitativní analýza, komparativní analýza. Analýza textů Elaine Sciolinové, jejich vzájemné porovnání.	
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků): SCIOLINO, Elaine. <i>The Outlaw State: Saddam Hussein's Quest for Power and the Gulf Crisis</i> . New York: John Wiley & Sons, 1991, ISBN 978-0471542995	

<p>Kniha se zaměřuje na vzestup iráckého prezidenta Saddáma Husajna, kterému Sciolinová přihlížela během své práce z první ruky.</p> <p>SCIOLINO, Elaine. Persian Mirrors: The Elusive Face of Iran. New York: Free Press, 2005, ISBN 978-0743284790</p> <p>Sciolinová v knize popisuje své dlouholeté zkušenosti se zahraničním reportováním z Íránu a šířeji hovoří o kultuře a společnosti této země.</p> <p>SCIOLINO, Elaine. La Séduction: How the French Play the Game of Life. New York: Times Books, 2011, ISBN 978-0-8050-9115-1</p> <p>V prvním literárním počínu, kterým se Sciolinová odvrací od své novinářské kariéry, se zaměřuje na svou lásku k Francii, francouzskému stylu života a umění svádět volnou formou, blízce však podobnou fejetonu.</p> <p>SCIOLINO, Elaine. Moje ulice v Paříži. Praha: Motto, 2017, ISBN 9788026709107</p> <p>Autorka v knize rozebírá historii a příběhy obyvatel pařížské ulice Rue des Martyrs, stejně jako své vlastní zkušenosti s životem v hlavním francouzském městě. V současnosti je to jediná autorčina kniha přeložená do češtiny.</p> <p>SCIOLINO, Elaine. The Seine: the River that made Paris. New York: W.W. Norton & Company, 2019, ISBN 9780393609356</p> <p>Kniha popisuje pařížskou řeku Seinou jako srdce města a věnuje se její historii a roli, kterou v životech Pařížanů v současnosti nadále hraje.</p> <p>BEASLEY, Maurine Hoffman a GIBBONS, Sheila Jean. Taking Their Place: A Documentary History of Women and Journalism. Washington: The American University Press, 1993, ISBN 978-1891136078</p> <p>Publikace popisuje zkušenosti amerických žen v novinářině napříč historií, od raných začátků až do počátku tisíciletí.</p> <p>SONTAG, Susan. Regarding The Pain Of Others. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2003, ISBN 0374248583</p> <p>Kniha se zaměřuje na válečné konflikty, na to, jak jsou prezentovány v médiích, o fotografiích zobrazujících válku a násilí obecně a o jejich účincích na čtenářské publikum. Kniha mimo to probírá otázku svědomí nebo i války jako takové.</p> <p>HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005, ISBN 8073670402</p> <p>Kniha se zaměřuje na kvalitativní výzkum, jeho vývoj, teorii a základní postupy, s přihlédnutím k technikám a pravidlům práce v rámci kvantitativního a smíšeného výzkumu.</p> <p>SEDLÁKOVÁ, Renata. Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky. Praha: Grada, 2015, ISBN 978-80-247-3568-9</p> <p>Publikace přináší poučení o metodologii výzkumu v oblasti sociálních věd a médií. Přibližuje jednotlivé výzkumné postupy a jakých chyb by se měl člověk během vlastního výzkumu a zpracování dat vyvarovat.</p> <p>Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)</p> <p>Osobnost, kterou se tato práce zabývá, nebyla v akademickém prostředí České republiky dosud zpracována. Tematicky blízké zvolenému tématu jsou následující práce:</p> <p>ČECHOVÁ, Tereza: Ženy – novinářky: Genderové stereotypy v audiovizuálních médiích. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních studií. Bakalářská práce, 2018.</p> <p>MELÍŠKOVÁ, Iva: Mírový versus válečný žurnalismus: etické aspekty reportování o mezinárodních konfliktech. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd. Diplomová práce, 2018.</p> <p>KREJČÍ, Eva: Vliv novinářské profese na osobní život novinářů a novinářek. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd. Diplomová práce, 2020.</p> <p>Datum / Podpis studenta/ky 5. 1. 2021</p>	<p>Jakub Chodil</p>
--	----------------------------

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:	
Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:	
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:	
Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.	
Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce. <i>TEMA KONKRETOVÝVO</i>	
<i>OSVALDOVA!</i>	<i>8.1.2023</i>
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga	Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNĚ, PODEPSANĚ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU. A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNĚ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Počátek konverzace s Elaine Sciolinovou (obrázek)

JC Jakub Chodil 30. 8. 2021, 10:09
Komu: elaine.sciolino@gmail.com

Request for an interview and kind greetings ☆

Dear Mrs. Sciolino,

I hope this email finds you well in today's uneasy times. My name is Jakub Chodil, I am a student of journalistic studies at Charles University in Prague, Czech Republic.

Let me just say that I am a big fan of your work. I thoroughly enjoyed your book *The Only Street in Paris*, which made me visit rue des Martyrs in February 2020, making France the last foreign country I traveled to before the start of covid-19 pandemic in Europe. I stayed in hotel Clauzel. In fact, my father, Jiří Chodil, was the one who translated *The Only Street in Paris* into Czech language. I believe he and my mother briefly talked to your husband Andrew a few years back, when they tried to get a copy of a Czech version of your book signed. Unfortunately, you were out of town back then, according to your husband working on *The Seine: The River That Made Paris*. Mum and dad managed to get several autographs from some of your friends in rue des Martyrs though, for example from Yves Chataigner and two or three others whose signatures I am unable to decipher. I wonder if they remember my parents. *The Only Street* is to this day probably my dad's favorite translation he ever worked on and he passed this excitement onto me.

I am working on my bachelor's thesis at the moment, the topic of which I chose to be your life and work. I find your career and experience truly inspiring and wanted to learn more about it. I am in the process of going through your other books and articles (I enjoyed *La Seduction* quite a bit), but I definitely felt that I should bring more detailed information about certain periods of your life, as well as fill in some gaps.

Mrs. Sciolino, would you be willing to participate in a series of interviews, where you would give me some insight into your journalistic career, your switch to writing literature or your writing process? I am especially interested in your experience as a woman war reporter. My idea was to come to Paris for two or three weeks and talk to you in person during this time, as well as again visit the city I love. I do realize that your schedule is probably quite packed, but I am able to be as flexible as needed. We can even do an online Zoom interview if you prefer, or keep it in a form of email correspondence.

The thesis is not that extensive lengthwise and won't go into too much detail, although I am obviously interested in everything you are willing to say. The thesis is going to be published in Czech and English in Charles University repository system and deadline for its' completion is January 4th. It would be ideal if we could meet up in October or November.

I will be looking forward to hearing from you.

Kind regards
Jakub Chodil

Příloha č. 2: Pokračování konverzace s Elaine Sciolinovou (obrázek)

ES Elaine Sciolino elaine.sciolino@gmail.com 4. 9. 2021, 13:35
Komu: jakubchodil@seznam.cz
Kopie: norton@wellesley.edu

Re: Request for an interview and kind greetings ☆

Dear Jakub,

How lovely to hear from you. And I am honored that it was your father who translated my rue des Martyrs books into Czech.

I will be happy to help you with your thesis. I am touched that you have chosen my life/career as your subject. I do not think it is necessary for you to travel to Paris expressly for this purpose, although Paris is always a great city to visit. Also, I have very limited time given my writing projects, and I would not want you to be disappointed.

If I could give you some advice, if you haven't done so already, you might want to look at all of my books, including the ones on Iraq and Iran, as well as television, radio and print interviews I have given over the years. Many of them can be accessed through my website and there are videos available on YouTube. I have also done some lectures and speeches at universities and may be able to find copies of them.

I am copying in Lucy Norton, my research assistant, as she can be your first point of contact. Also, if you would like to be in contact with young people with whom I have worked over the years, she can help.

Please let me know the structure and length of your thesis, and what you would need in terms of interview time with me. Also tell me a bit more about yourself -- your background, interests, plans after university.

Also please give my regards to your father and tell him I am sorry to have missed him in Paris.

Warm regards,
Elaine Sciolino

--
Elaine Sciolino
France +33 6 75 61 77 38
Author of [The Seine: The River That Made Paris](#)
[Website](#) // [Instagram](#) // [Twitter](#) // [Author Page](#)

Příloha č. 3: Dotaz na zákaznickou podporu Newsweek ohledně starších článků

Customer Support support@newsweek.com

20. 9. 2021, 14:05

Komu: jakubchodil@seznam.cz

✉ RE: Newsweek Archive Inquiry

Dear Jakub

Thank you for your email.

I am afraid our archives go no further back than 2014 as this is when the current owners took over.

The magazine was also not digitized at this time and we do not hold the hard copies in stock.

I am sorry but we cannot assist you further on this occasion.

Kind regards

Customer Support | **NEWSWEEK**
1 World Trade Center, Suite 5800, New York, NY 10007
E | support@newsweek.com
W | newsweek.com

This e-mail and any attached files are intended solely for the use of the individual or entity to which this e-mail is addressed and may contain information that is privileged, confidential and exempt from disclosure under applicable law. If you are not the named addressee you should not disseminate, distribute or copy this e-mail. Please notify the sender immediately by e-mail if you have received this e-mail by mistake and delete this e-mail from your system.